

DOMOVINA

Izhaja vsaki petek v tednu. — Dopisi naj se izvolijo pošiljati uredništvu in sicer frankirano. — Rokopisi se ne vračajo. — Za inserate se plačuje 50 kr. temeljne pristojbine ter od vsake petit-vrste po 10 kr. za vsakokrat; za večje inserate, kakor tudi za mnogokratno inseriranje primerni popust. — Naročnina za celo leto 3 gld., za pol leta 1 gld. 50 kr., za četrt leta 80 kr., katera naj se pošilja: Upravištvu „Domovine“ v Celji.

Volitve v deželne zборе.

Letošnjo jesen poteče desetim deželnim zborom volilna doba. Volili bodo nove deželne zборе na Štajerskem, Koroškem, v Trstu, na Moravskem, v Šleziji, Bukovini, na Gorenjem in Dolenjem Avstrijskem, Solnograškem in Predarlškem. Volilna borba v teh deželah utegne biti zanimiva. Pred vsem je omeniti, da se bode na Koroškem in Predarlškem volilo po novih volilnih redih, ako dobita najvišje potrjenje. Na Predarlškem bodo po novem volilnem redu volili vsi davkoplačevalci, ki plačujejo vsaj jeden goldinar davka in pa tudi začasno nastavljeni duhovniki in učitelji, kateri dosedaj volilne pravice niso imeli. Volilna pravica se bode precej razširila, a vendar to razširjenje ne bode vplivalo na sestavo deželnega zbora, zlasti, ker se še obdrže volitve po volilnih možeh.

Na Koroškem se je pa volilna pravica različno uredila v mestih in kmetijskih občinah. Na kmetih bode še nadalje za volilno pravico treba najmanj 5 gld. direktnega davka, dočim bodo v mestih volili polnoletni moški, če od hiše ali obrta sploh kak davek plačujejo. Liberalna večina je nalašč različno uredila volilno pravico, ker se tako nadeja najboljše si zagotoviti svoje postojanke. Po novem volilnem redu vpeljejo se v kmetijskih občinah neposredne volitve. Da bi pa liberalci zlasti v slovenskih krajih si zagotovili več mandator, so sklenili, da se bode volilo le v okrajnih središčih. Okrog mest bolj stanujejo Nemci in liberalci, ki bodo lahko vsi prišli na bojišče, oddaljenejših volilcev, ki bi Slovence in pa nemške konservativce volili, pa ne bode vseh k volitvi. Ker se pa liberalci v dosedanjih volilnih okrajih ne čutijo več varne, so pa sklenili nekatere okraje razdeliti. Dosedaj je vsak volilni okraj kmetijskih občin volil dva poslanca,

odslej bodo pa manjši volilni okraji, katerih bode vsak volil samo po jednega poslanca.

Novi deželnozbornski volilni red pa v zlic temu ni baš neugoden za Slovence, ako se obilno udeležijo volitve. Zato je pa potrebno, da koroški Slovenci za časa začno delovati. Treba je začeti sklicevati volilne shode: „Slovensko koroško politično društvo“ bode torej imelo letos dovolj dela. Pri odločnem delovanju je mogoče, da Slovenci pridobijo kak mandat. Treba je pa vsekako, da se Slovenci in nemški konservativci sporazumejo v skupnem delovanju.

Razmere za nemške liberalce se tudi na Koroškem ne obračajo ugodno. Od kar imamo deželne zборе, so imeli na Koroškem liberalci večino. Sedaj se pa kaže, da jim bode odklenkalo. Več mandator bode kar sami prepustili nemškim nacionalcem, ker jih več obdržati ne morejo. Volilna borba bode huda, ker liberalcem pojde za obstanek. Dosedaj so bile razmere za Slovence v koroškem deželnem zboru skrajno neugodne, a upamo, da se v bodoče nekoliko izboljšajo. Nemški konservativci, če jih več pride v zbor, bodo morda nas podpirali, ker bodo nekoliko navezani na slovensko pomoč. Največja nevarnost za Slovence je, ko bi nemški nacionalci se s konservativci sporazumeli. Dr. Steinwender že deluje na to, zato se je pa on potegoval za upeljavo veronauka na celovski višji realki. Nam se dozdeva, da je s tem konservativce hotel nase prikleniti in jih odtujiti Slovincem.

Na Štajerskem bode pa tudi huda volilna borba. Po nemškem delu dežele bodo konservativci in pa nemški nacionalci poskušali liberalcem iztrgati vse mandate. Jedino v veleposestvu in trgovskih zborsnicah se bodo liberalci obdržali.

Na Dolenjem Štajerskem bodo Nemci in pa vlada skušali izpodriniti odločno-narodne slo-

venske poslance. Bati se nam ni, da bi v kmetijskih občinah na Spodjem Štajerskem zmagali Nemci, na to še sami ne računajo; pač pa bodo skušali kako kaj zmešati s takimi kandidati, ki bi bili tudi narodni, kateri bi pa bili voljni priti brezpogojno v deželni zbor. V poslednjem zasedanju štajerskega deželnega zbora se je pokazalo, da je vladi in deželnozbornski večini jako nepovoljno, da Slovencev ni v deželni zbor. Naj bi vlada in nasprotniki zmagali le z jednim samim kandidatom, kateri bi oljubil, da pride v zbor, bi vsi nemški listi pisali, da volilci ne odobravajo postopanja slovenskih poslancev, da so vse pritožbe slovenskih zastopnikov proti postopanju deželnega zbora štajerskega? neopravičene. Tudi namestnik bi v tem smislu poročal na Dunaj in vlada bi bila prepričana, da se Slovincem na Štajerskem ne godi nobena krivica. To bi imelo torej jako slabe posledice. Zaradi tega pa moramo od našega kandidata, ki kandiduje na Spodnjem Štajerskem zahtevati, da se s častno besedo zaveže, da ne pojde prej v zbor, dokler tega ne sklenejo vsi slovenski zastopniki.

Mnogo sicer ni upanja, da bi Slovenci pridobili kak mandat v mestih. Deželnozbornski volilni red je za nas še neugodnejši, nego državnozbornski, vendar je naša narodna dolžnost, da se tudi v mestih udeležimo volitve. Pred vsem je to zaradi tega potrebno, da pokažemo, da celo Celje ni tako nemško mesto, kakor naši nasprotniki vedno zatrjujejo. Svet mora izvedeti, da tudi v Celju bivajo Slovenci in to ne le hlapci in dekle, temveč tudi možje, kateri imajo volilno pravico za deželni zbor. Tako bomo svetu pokazali, kako neopravičeno je tisto nemško krizanje proti dvojezični gimnaziji v Celju.

Za Slovence so tudi važne volitve v Trstu. Zmagati Slovenci ne morejo drugje kakor v okolici. Še celo v okolici se stališče za Slovence

LISTEK.

Pismo iz Jurkloštra.

Spoštovani gospod urednik!

Predno vzamemo pero v svojo desno roko, Vas spoštljivo pozdravimo s srčno željo, da bi Vas naše pismo pri najboljšem zdravju najdlje. Potem Vas postavimo na hribček, krog katerega nasadimo najlepših rož ter se Vam udano priklonimo. Sedaj še le pomočimo svoje pero v žalostno črnilo, da Vam naznanimo vse, kar našo ubogo občino teži, žali, nadleguje in stiska.

Jurklošter bode kmalu slovel kot čudežni kraj stoterih stisk, bridkosti, nevolj, nadlog, križev, težav, žalosti, bede in gorj, kateremu ni para na vsem Štajarju. Zajčja, gosposka, kmetijska, občinska, slovenska, protestantska ali lutrišova, nemška, nemškutarska itd. žalost se vrsti pri nas druga za drugo. Treba nam je še samo obupanih žab, razcviljenih martinčkov, objokanih kebrov itd. potem smo prav blizu egiptovskih nadlog. Kako ste pač vi v Celju srečni, ker še ne veste kaj pomeni beseda: „Jurklošterska nadloga“! Naštejemo vam jih nekoliko:

1. Če so naši zajci prisiljeni zborovati, da odvrnejo pretečo nevarnost, se imenuje to zajčja stiska.
2. Ako zajci o našem županu Geiplu v „Domovinu“ pišejo, je to gosposka in lutrišova žalost.
3. Če se zajčji odborniki kažejo srčneje od naših, je to bridkost naših odbornikov.
4. Če župan Geipl odbornikom prepove staviti pri seji predloge, kateri se mu niso 48 ur prej naznanili, se zove to odborniški križ.
5. Ako se Geipl, kadar je slabe volje, zapre v svoj grad ter čakajočih strank ne pusti pred se, je to ljudska nevolja.
6. Ako sklenejo odborniki prošnjo za ustanovitev slovenske gimnazije v Celju, je to Geiplova in nemška bridkost.
7. Ako Geipl noče izvršiti tega sklepa, je to slovenska in občinska žalost.
8. Če si odborniki ne vedo dalje pomagati, je to občinska težava.
9. Ako Geipl prepove svojim delavcem obiskovati Hvalecovo gostilno, je to oštirska stiska.
10. Če protestant Geipl deli v gradu in po sedminah protestanske verske knjige, je to katoliška bridkost.

11. Ako vis. č. gospodje župniki v Jurkloštru, Št. Lenartu, Dobju in pri Sv. Miklavžu delajo zoper luterstvo, je to protestantska ali luterska težava.

12. Če da učiteljstvo pri Sv. Lenartu v šoli otrokom pobrati darovane protestantske knjige, je to protestantski križ.

13. Če jeden vrl odbornik psuje, da ves občinski odbor ni vreden pipe tobaka, je to občinska žalost.

14. Ako volijo jurklošterski Slovenci in katoličani kar vse tri svoje Nemce in protestante v krajni šolski svet in lutrovca Geipla za načelnika, je to šolska nadloga, slovenska in katoliška žalost.

15. Če kupi župan občinskemu Ocvirku policijsko kapo s prajzovskim trakom, je to slovenska žalost.

16. Ako piše „Domovina“ o tej kapi, je to Geiplova nevolja.

17. Če potem da Geipl v strahu pred tožbo trak iz kape odstraniti, je to nemškutarska beda.

18. Ako kupuje Geipl vse občinske in šolske pisarniške potrebe pri povražniku Slovenstva, Fricu Raschu v Celju, je to slovensko gorje.

jako slabša. Italijani že več let delujejo na to, da Slovincem iztrgajo okolico in reči moramo, da ne brez uspeha. Lahonski duh se je po okolici že močno razširil. Slovensko petje vedno bolj izpodriva italijanska pesem. Nekdanjega narodnega navdušenja v tržaški okolici ni več. Slovinci morajo torej biti oprezní, da okolice ne zgube.

Glavna stvar je pa, da morajo letošnje volitve pokazati, kakšno stališče da zavzemlje vlada. Po končanem deželnozborskem zborovanju se je govorilo, da Rinaldini odstopi. Sedaj je o tem tiho. Vse kaže, da se mu je posrečilo grofa Badenija prepričati, da je njegova politika prava. V tržaškem deželnem zboru, ki je ob enem mestni zbor, ne vlada avstrijski duh. Da je temu tako, je mnogo kriva vlada. V prvem in tretjem razredu vlada prav lahko dobi avstrijskim življenjem večino; pa tudi v drugih dveh razredih zviti iredentovci ne sede tako trdno, da bi odločna vlada jim ne mogla do živga. Vlada bode mogla pokazati, koliko jej je na tem, da se tržaškemu prebivalstvu dokaže, da Trst še vedno pripada Avstriji. Upanja nimamo dosti, ker bode volitve zopet vodil vitez Rinaldini. Bojimo se, da bode napel svoje sile, da okoličanom urine kakega Italijana, a proti iredentovski stranki pa ne bode pokazal potrebne odločnosti. Dokler bode vladal vitez Rinaldini v Trstu, se odnosi na Primorskem ne izboljšajo. Po Trstu se že govori, da se baron Reinelt, znan milijonar, prijatelj viteza Rinaldinija in nekaj vodja italijanske konservativne stranke v Trstu, pogaja z italijanskimi naprednjaki glede bodočih volitev. Naprednjaki niso drugega, kakor iredentovci. Namen temu pogajanju je napraviti mej Italijani složnost, da bi ložje huje pritiskali nas Slovence. Ta pogajanja se pa gotovo vrše po želji in naročilu namestnika samega.

Sedaj pa pogledimo na sever. Moravsko in Šlezija imeli ste po večini slovansko prebivalstvo, a v deželnem zboru pa nemško večino. Največ je temu kriv krivični volilni red, nekoliko pa vlade, ki so vedno pospeševale nemštvo. V obeh teh dveh deželah bi odločna vlada lahko mnogo storila za Slovence. V Šleziji so nekoč že poslanci veleposestva kazali nekaj dobre volje sporazumeti se s Slovani na pravični podlagi in da je vlada pokazala zares kaj naklonjenosti za Slované, bile bi razmere zanje v šleškem deželnem zboru dosti ugodnejše.

Na Moravskem pa imajo Nemci le vlado zahvaliti za večino v deželnem zboru. V tej deželi so tri četrtine prebivalstva slovanske, v deželnem zboru je pa 64 Nemcev in 36 Čehov, v deželnem odboru pa razun deželnega glavarja 4 Nemci in 2 Čeha. Kako pa deželni zbor pristanski postopa, je najbolje razvidno iz tega, da se za nemške deželne šole potrosi 243 406 gld., za češke pa samo 64.050 gld. in da se je osnovalo 59 nemških in le 6 slovanskih meščanskih šol. Nemci bi ne imeli več večine, da ni vlada posredovala, da se je sklenil kompromis mej sred-

njo in nemškoliberalno stranko veleposestva. Pravi začetnik tega kompromisa je bil grof Schönborn, ki je bil tedaj namestnik na Moravskem. Vlada ima večino popolnoma v svojih rokah. Srednja stranka le sluša na željo vlade. Če vlada namigne, pa voli srednja stranka s konservativci v skupini veleposestva in nemška večina je na Moravskem pokopana.

Letošnje deželnozborske volitve so posebno važne zaradi tega, ker se bode iz njih dalo sklepati nekoliko, kako izpadejo bodoče državnozborske volitve. Njih izid bode torej tudi močno vplival na bodoče postopanje vlade. Če vlada spozna, da se na nemške liberalce nima več dati zanašati, se tudi nanje ne bode več dosti ozirala in zlasti pri državnozborskih volitvah zanje ne bode zastavljala svojega vpliva. Zato pa zlahka rečemo, da bode osoda nemškoliberalne stranke se odločila ob letošnjih deželnozborskih volitvah. Na Dolenje Avstrijskem, Koroškem in Štajerskem gotovo liberalne stranke zgube nekaj mandatov, pa tudi na Moravskem in v Šleziji ne pride brez izgube iz volilnega boja brez ozira na to, kakšen bode izid volitev v veleposestvu. Da liberalna stranka pride oslABLJENA z volilnega boja, je gotovo, vprašanje je samo, če bode toliko oslabela, da se vladi ne bode več zdelo umestno jemati jo v poštev, ali ne. Poraz liberalne stranke bil bi za Slované velicega pomena, kajti tega vpliva, kakor ga je imela nemškoliberalna stranka, ne bode imela nobena nemška stranka več. Vsak udarec, ki ga ta stranka dobi, je udarec po nemškem prvenstvu v Avstriji. Zaradi tega bi mi poraz te stranke z največjim veseljem pozdravili, kajti to bi bil začetek boljšim časom za avstrijske Slované.

Razdelitev sodnih okolišev po narodnostih.

Koliko se je že pisalo ob osnovi okrožnega sodišča v Trutnovu na Češkem. Nemci bi radi, da se okoliš novemu okrožnemu sodišču tako osnuje, da bode obsegal skoro samo nemško prebivalstvo. Temu se upirajo Čehi, češ, da bi taka razdelitev sodnih okolišev po narodnostih utegnili privedi do razdelitve dežele. Čehom tudi ne ugaja, da bi se potem pri tem sodišču poslovalo skoro izključno v nemščini. Mi Slovinci se pa v tem oziru strinjamo z Nemci. Razdelitev sodnih okolišev po narodnostih bi jako olajševalo uradovanje, ložje bi bilo izvajanje narodne enakopravnosti. Mi Slovinci tudi nismo nikdar zahtevali, da se mora po vsej deželi v obeh deželnih jezikih uradovati, ako stanujete v njej dve narodnosti. Še nikdar nam ni prišlo na misel zahtevati, da naj kako sodišče na Gorenjem Štajerskem sprejemlje kake slovenske vloge, ako ondu slučajno biva kak Slovenec. Zadovoljni smo, da se le čista narodna enakopravnost v slovenskem delu dežele.

Dr. Ferjančič je stavil neki predlog, kako naj se uredi raba slovenščine pri sodnih uradih.

Nemci so posebno zaradi tega proti temu predlogu, ker se boje, da bi potem moralo se po vsem Štajerskem in Koroškem poslovati v obeh deželnih jezikih. Gotovo smo Slovinci pripravljeni v tem oziru Nemcem odjenjati. Samo skrbimo naj, da se sodni okoliši razdele po narodnostih. V slovenskih okoliših naj se nam zagotovi narodna enakopravnost. Nemci naj pa v svojem delu dežele rabijo pri sodiščih kateri koli jezik je jim ugoden. Če se dr. Ferjančičev načrt ozira na samoupravno stališče, da zahteva enakopravnost za deželne jezike sploh, je to stavil jedino z ozirom na Čeha, kateri pa sedaj vzlic temu predloga ne podpirajo.

Po uvedanju novega civilnopravnega reda bode treba osnovati več novih okrajnih in okrožnih sodišč, ker se bodo posli pri sodiščih pomnožili. Pri tem naj bi se pa gledalo tudi na narodnostne razmere. Tako naj omenimo, da je okoliš celovškega deželnega sodišča prevelik. Umestno bi bilo, da se osnuje za slovenski del Koroške posebno okrožno sodišče. Kje naj bi imelo svoj sedež, to naj se po razmerah primerno določi. Mi pa pri tem rečemo, da se naj to zgodi, ako to prebivalstvo želi. Seveda vsiljevati novih sodišč prebivalstvu ne kaže. Pri snovanju okoliša novega sodišča bi zadeli nekoliko na težave, ker je Celovec ob jezikovni meji. Ako bi se pa ne dalo osnovati novo okrožno sodišče za slovenske kraje Koroške, naj se pa razdeli deželno sodišče v Celovcu v slovenski in nemški oddelek, kakor se je višje deželno sodišče v Pragi. Uradniki slovenskega oddelka bi morali biti večji obeh deželnih jezikov, dočim bi uradniki nemškega oddelka tudi lahko samo nemški znali.

Na Dolenjem Štajerskem se pa naj nekateri sodni okraji ob meji primerneje razdele, da Slovinci ne bodemo priklopljeni nemškimi okrajem. Nadsodišče v Gradcu pa ima v svojem področju več Slovencev nego Nemcev. Zato naj se pa razdeli tudi v dva senata nemški in slovenski. Če so Nemci to zahtevali v Pragi, nam tudi ne smejo odrekati v Gradcu. V svojem oddelku bodo potem lahko neomejeno ravnali. Ta naša zahteva je pač opravičena in skromna. Nemci sami se bi ji ne ustavljali, ako dobro pomislijo svoj položaj v Avstriji. Načelo, po katerem se nam kaj dovoli na jugu, jim utegne koristiti na severu. Slovinci ne bodemo delali razlike mej dežalami, in tudi Nemcem ne bodemo odrekli pomoči, če bodemo videli, da zahtevajo pravične stvari.

Seveda mnogo upanja nimamo, da bi štajerski ali pa koroški Nemci bili toli nepristranski, da bi spoznali, da so opravičene naše zahteve. Kdor se je vstavljaj dvojezični gimnaziji v Celju, tem je zoprna najpravičnejša stvar, ako je Slovincem v korist. Vzlic temu pa ne zgubimo nade, da se tudi mej Nemci najdejo možje, ki imajo nekaj čuvstva za pravico. Pred vsem bode pa nam zahtevati od vlade, da se ozira na naše želje. Res je, da se pri snovanju novih sodišč

19. Če da slavni naš župan odpraviti slovenski pečat ter samo nemški uraduje, a odborniki k temu nič ne rekó, je to občinski in slovenski križ.

20. Ako se odborniki obnašajo, kakor njegovi boječji hlapci, je to občinska nadloga.

21. Če naš župan slovenski ne zna in se ljudstvo ne more z njim brez tolmača zmeniti, kateremu mora pijačo plačevati, je to narodni križ.

22. Ako se nobeden odbornik ne upa pregledati občinskega poslovanja, ali ga sploh ne razume, je to občinska nevolja.

23. Če gosp. nadučitelj v Jurklostru bere Geiplu levite, da ni sposoben niti za župana niti za načelnika, je to Geiplovo gorje.

24. Ako gre potem Geipl gosp. nadučitelja tožit, je to Belecev križ.

25. Če Geipl zgubi tožbo, ker mu zatoženec resnico dokaže, je to Geiplovo gorje.

26. Ako naš župan za zidom „Urha kliče“, je to njegova želodečna bridkost.

27. Če križajo „Fant iz sosednje fare“, „dr. Voha“, zajci: „Miloš, Cigoš, Migoš, Lizek, Zmizek, Tačkor, Biksl, Dudlič, Pika Polonca, Smuk itd.“ in „mokra Cunja, teta Šiba, botra Gajžla

in stric Korobač našega Geipla v „Domovini“, je to njegova neizmerna žalost.

28. Ako si Jurklošterčani „Domovino“ naročé, je to Geiplova nevolja.

29. Če hodijo naši lačenbergerjarji, nemaniči in kimovci pred votlinami za protestante agitirati, je to občinska beda.

30. Ako agitatorji ne dobé obljubljenih Judeževih grošev, je to lačenbergerjeva bridkost.

31. Če Geipl pred volitvami obljubi, da bode slovensko uradoval, dal pisarno v gradu in drva zastoj in če potem kot „figamož“ ničesar ne izvrši, je to slovenska nevolja.

32. Ako Geipl noče obljubljenih, vsled plazov poškodovanih občinskih potov popraviti, je to občinska beda.

33. Če da glavarstvo vse slabe mostove Geiplove privatne ceste zapreti, je to grajska nevolja.

34. Če pride voda in odnese mostove ter razdere cesto, je to grajsko gorje.

35. Če Geipl svojih delavcev s težo plača, je to zopet grajska nevolja.

Dale bi se spisati še trikrat večje litanije stoterne žalosti v naši občini, kar si prihranimo za prihodnjič.

Spoštovani gospod urednik! Zdaj v teh kritičnih dneh nam preti še večja nadloga in križ vseh križev! Poslušajte!

Znano Vam je iz „Domovine“, da so naši zajci sklenili pozvati v Gračnico svojo imenitno glodavo žlahto dobre, da bi z njo postavili slabe mostove Geiplove ceste. Ko je Geipl zvedel iz „Domovine“ za ta sklep, se je od žalosti zaprl v svoj grad, kjer je dva dni skrit in bridko zgrbančen kakor Levstikova „Mrtva žaba“ čepel in zdihoval: „Jajmene, jajmene, sramota, sramota!“ in pretuhtaval, kako izlezti iz te zágate. Tretjega dne se v njegovej glavi zablisne jasna misel: „Čaj, ne boš me ne, ti pr... slovenska katoliška banda! Občina mora mojo cesto prevzeti v oskrbovanje!“ Ker pa gre ta cesta do Rimskih toplic in sicer deloma po svetu Marija-Graške in Loške občine, treba upreči v grajski tlačanski voz tudi te dve občini. Povabi torej župana obeh občin ob priliki Amonove 25-letnice v Laški trg, katera mu obljubita to cesto djati na dnevni red prihodnje občinske seje. To nedolžno pa nepotrebno obljubo uporabi jurklošterski paša takoj za limanice, rekoč: „Občini Marija-Gradec in Loka ste že sklenili prevzeti primerne dele moje ceste, ako še sedaj naša ob-

morajo vprašati deželni zbori za mnenje. Nikjer pa ni rečeno, da bi se vlada tudi tega mnenja držati morala. Pri osnovi toplotnega okrajnega sodišča se tudi ni poštevalo mnenje deželnega zbora. Zato pa naj naši poslanci delujejo po možnosti na to, da se te naše želje izpolnijo, posebno tedaj naj v tem zmislu delujejo, kadar bodo okolišili se silili, da se kako novo sodišče osnuje. Obupati ne smejo, če se kar ne vstreže njih želji, temveč ravnaajo naj se po svetopisemskem reku, kateri pravi, da se mu odpre, kdor le trka. Pred vsem je pa treba za to stvar vzbuditi zanimanje naroda, da pride s prošnjami do vlade in postavodajnih zastopov, da se bodo mogli poslanci potem nanje opirati. Stvar je velike važnosti in je tudi nekoliko truda vredna.

Jugoslovansko šolstvo.

(Govor g. državnega poslanca dr. L. Gregoreca v državnem zboru dne 17. februarja 1896.)
(Konec.)

Ako se gre za popolnitev slovenskih učiteljskih mest, tedaj g. deželni šolski nadzornik Linhard in njegov deželni šolski svet tega zakona ne pozna. V Ormožu je razdelil obstoječo štirirazrednico dvojezično ljudsko šolo v dvorazredno dvojezično in dvorazredno nemško šolo, kar nasprotuje neki razsodbi upravnega sodišča, katera izrečno prepoveduje, da se pri ustanovitvi takozvanih priložnostnih šol ne smejo šolski otroci jemati iz že obstoječih šol. Sicer pa si je še dovolil drugo nepostavno dejanje. V tej važni stvari niti ni zaslišal dotičnega okrajnega šolskega sveta.

Nadalje so se v najnovejšem času v večih trgih na Južnem Štajerskem ustanovile nemške ljudske šole. Te nemške ljudske šole so se vse protizakonito ustanovile. Zakon izrečno pravi, da treba za ustanovitev kake šole vsaj skozi 5 let 40 za šolo godnih otrok, ki še v nobeno šolo ne hodijo.

Tega pa tukaj ne najdemo v nobenem trgu. V Ljutomeru imamo 14 nemških poleg 67 slovenskih otrok, na Laškem le 10 nemških in 115 slovenskih otrok, v Vojniku 17 nemških in 52 slovenskih, v Vitanju 18 nemških poleg 46 slovenskih otrok. Te šole so torej protizakonito nastale in jih moramo protizakonito plačevati. Ker ni bilo toliko nemških otrok, kakor jih zakon zahteva, zato pa so vzeli tiste, ki so manjkali, pri slovenskih stariših s tem, da so jih tako dolgo strahovali in zapeljevali, dokler stariši niso privolili v ta novodobni rop otrok. — Med drugim se mi je sporočilo iz Ljutomera: Tamonjšnji davkar je pisal slovenskemu posestniku, da naj pošlje svoje otroke v novo nemško šolo, ker bo za to postal zapriseženi cenitelj.

Še to bi rad povedal. Štajerski deželni šolski svet in njegov dež. šol. nadzornik Linhard se obnaša proti slovenskemu učiteljstvu zelo nemilostno. Nedavno je bilo 57 šol povzdignjenih iz tretjega v drugi plačilni razred, to je plača 600 gld. se je povišala na 700 gld. Na nemškem

Gornjem Štajerskem je ta sreča zadela 35 šol, na nemškem Srednjem Štajerskem 18 in na slovenskem Južnem Štajerskem 4 šole. Ko smo o tem izvedeli, nas je ta vest zelo iznenadila in po pravici razburila.

Gospoda moja! S številkami in z neovrženimi resničnimi dogodki sem dokazal, da slovenska manjšina na Koroškem in Štajerskem od sedanjih deželnih šolskih oblastij v narodnih šolskih stvareh ne moremo pričakovati pravičnosti. Zato pa smo v svojo obrambo in da si ohranimo svoje narodno življenje, prisiljeni nastopiti ono pot, katero je nastopila nemška manjšina na Češkem in za njo tudi vlada. Češki deželni šolski svet v Pragi se je razdelil. Nemci so dobili svoj nemški oddelek in posebne nemške šolske nadzornike. To pot nastopiti smo prisiljeni tudi Slovenci na Koroškem in Štajerskem. Gospoda moja! Nobena rodbina, ki še ima nekoliko ponosa v sebi, si ne bo pustila gledé na vzgojo otrok zapovedovati od sosedne rodbine, naj si bo ta še tako olikana. V tem oziru velja svet, dober vzgled, o ne zapoved. Take zapovedi se vedno smatrajo za neupravičeno seganje v pravice drugih in jih tudi nihče ne sluša. Isto velja tudi pri vsakem narodu, ki hoče narodno živeti in še dalje obstati. V šolskih stvareh, posebno gledé na ljudske šole, naj bi imel vsak avstrijski narod nekako narodno samopravo. Nobenemu narodu naj bi ne bilo dovoljeno posegati v to okrožje, sicer ne bo pri nas pokoja in miru.

Mislím, da vlada ne bo našim težnjam in zahtevam neprijazna. Kajti isti uzroki, ki so obveljali v obrambo nemške manjšine na Češkem, imajo tudi popolno veljavo za slovensko manjšino na Koroškem in Štajerskem le še v večji meri. Sicer pa je vladi, dokler ne dobimo narodnostnega zakona, zakona v kurijah v obrambo manjšin in izvrševalnega zakona k članu 19 državnega osnovnega zakona, edino tem potem mogoče ublažiti ostrost prepira v šolskih stvareh in pospešiti oni mir med avstrijskimi narodi, katerega si vsak domoljub že z ozirom na skupno državo po vsej pravici želi. Moj predlog se glasi: „Vlada se opozarja, naj najhitreje vse potrebno ukrene, da se deželna šolska sveta na Koroškem in Štajerskem razdelita v nemški in slovenski oddelek in se za Slovence odločena učiteljska, izpraševalna komisija, za ljudske in srednje šole na Koroškem in Štajerskem nastavi poseben slovenski deželni šolski nadzornik.“ — S tem sklenem.

Celjske novice.

(Velikonočne procesije vstajenja) vršile so se pri vseh celjskih cerkvah slovesno. Prav veličastno je bilo vstajenje pri farni cerkvi, katero se je pomikalo po Glavnem trgu že precej v mraku in katero je vodil mil. g. opat F. Ogradi sam in pri katerem je bila navzoča vsa druga celjska duhovščina s preč. oo. kapucini. Navadna

godba je sicer odpadla, kar pa ni prav nič motilo velečastnega vtisa vernemu ljudstvu.

(Stavba „Narodnega doma“ v Celju) napreduje kaj veselo. Stopnice so vže položene, ometava se znotraj in deloma vže zunaj. Oddala se je pred kratkim vpeljava plinove razsvetljave itd., s kratka vse gre v tistem lepem, uzornem redu, kakor se je vršila gradba, lanske leto. Nemške Celjane, katere zgradba „Narodnega doma“ hudo v oči bode, ne vedo, kako bi se nad „Narodnim domom“ znosili, in ker drugo ne vedo, raznesli so glas, da se je delo ustavilo, češ, ker je denarja posojilnici zmanjkalo. Če tak celjski poštenjakovič iz ceste ne vidi, kaj se znotraj dela, se za to še ni delo ustavilo; naj le pride notri v „Narodni dom“ pozijati, pa bode videl, kako marljivo se dela. Nesramna, prav celjska laž pa je, da je v posojilni denarja zmanjkalo. Dozdaj še ni noben, kateri je za „Narodni dom“ kaj delal, niti en dan čakal na svoje plačilo, ter ima posojilnica toliko denarja pripravljenega, da lahko izplača že sedaj vsako uro vse do zadnjega krajcarja, kar bode „Narodni dom“ stal, ko bo dovršen, če ravno bo še komaj tje do oktobra mogoče vse izdelati in dovršiti. — Če nemški Celjani nimajo druge tolažbe, kakor da z lažmi, katere si sami izmislijo, slepijo sami sebe, potem je vže sila skrb za njih. — Da se bo delo le za en dan ustavilo, tega pa, to smemo reči, Celjani ne bodo doživeli, tudi če bi dočakali Metuzalemovo starost.

(Mestna ali tako imenovana „nemška“ hranilnica) gre rakovo pot glede čistega dobička, to je: vsako leto je njeni zaslužek manjši. Ista je imela čistega dobička, z leta 1891. 25.667 gld. 12 kr., z leta 1892. 21.385 gld. 27 kr., z leta 1893. 17.128 gld. 72 kr., z leta 1894. 12.995 gld. 93½ kr., z leta 1895. pa celih 892 gld. 51 kr. — Mestna hranilnica trdi sicer v svojem računskem sklepu za leto 1895. da ima to leto (1895.) na enkrat čistega dobička 21.734 gld. 96 kr. Pa to je neresnično. Hranilnici je namreč potres hiše kaj grdo otrešel in razmikastil, tako, da je imela popravi plačati pri novi hiši pri kolodvoru 9.141 gld. 35 kr. in pri drugih hišah 3.303 gld. 73 kr. skup 12.445 gld. 08 kr., odbiva pa pri vrednosti hiš, pri prvi 3.141 gld. 35 kr., pri ostalih pa 2.003 gld. 73 kr. skupaj 5.145 gld. 08 kr., tako, da bi bile hiše vsled potresa več vredne za 7000 gld. kar je ravno tako res, kakor, če kedo svoje raztrgane čevlje, ki so veljali 7 gld., da popraviti, prišiti nove oglave in podplate, plača za to 2 gld. 50 kr., ter konečno trdi, da so sedaj ti čevlji vredni 9 gld. 50 kr. — Odtegniti se mora toraj od čistega dobička, ki ga izkazujejo v računu po 21.734 gld. 96 kr. teh 7.300 gld. potem ostane še samo 14.434 gld. 96 kr. Hranilnica pa izkazuje nadalje, da je pri svojih papirjih imela pri kurzu zgube 13.542 gld. 45 kr. kateri se morajo še odtegniti in ostane toraj resnično čistega dobička le 892 gld. 51 kr. Da bi izkazala hranilnica čisti dobiček večji, kakor ga je v resnici imela, ne odšteje se od

čina tako sklene, postavimo obokane mostove in ako cesto lepo uredimo, jo vsprejme okrajni zastop in mi smo rešeni drugih skrbij!“ Kdo se tu ne spominja na basen od ježa in lisice? Geipl je pravi jež! On ima vse polno protestantovskih in nemških bodic, s katerimi pika občino, slovenski jezik, slovenski narod in katoličane, kar smo izkusili mi in naši odborniki. Vkljub temu je vendar mogoče, da bi se dali odborniki besedam zvitega ježa preslepiti, zatoraj Vas prosimo, velezaslužni gospod urednik, vasedite se in pišite vsakemu odborniku v našem imenu sledeče pismo:

Spoštovani gospod odbornik
jurkloštarske občine!

Pred približno 25—30 let so Vaši občani, stanujoči v Mišjem dolu, Lipnem dolu in dalje kraj potoka Gračnice odstopili prejšnjemu grajščaku v Jurkloštru, g. Draže-tu, brezplačno vsak po nekoliko svoje zemlje za napravo vozne grajske ceste iz Jurkloštra v Rimske toplice s pravico, da smejo oni in vsi nasledniki voziti brezplačno po njej, graščina pa se je zavezala vzdrževati cesto in vseh 30 mostov popolnoma na

svoje stroške, to se pravi, med graščino in posestniki se je sklenil tako zvani „servitut“, katerega se morate obe stranki držati t. j. posestniki ne morejo graščini odvzeti darovane zemlje, a graščina ne more posestnikom prepovedati vožnje in mora cesto in mostove vedno v dobrem stanju ohranjovati. Toda sedanji graščak žalostnega spomina, g. Geipl, je cesto že več let popolnoma zanemarjal, vsled česar so mostovi postali nevarni in jih je okrajno glavarstvo dalo zapreti. To je storil Geipl z namenom, da bi posestnike prisilil k prostovoljnemu popravilu ceste. Lanska poveljenj je odnesla vse mostove in razrušila vso cesto, kar se je zdelo Geiplu najugodnejša prilika spraviti svojo cesto na občinska ramena. V nedeljo t. j. dne 12. malega travna imeli bode v tej zadevi že drugo sejo in jaz sem od Vaših volilcev pooblaščen zahtevati od Vas, da morate glasovati proti Geiplovi cesti; kajti on jo je itak dolžan popraviti na lastne stroške. Znano Vam je, da ta cesta največ graščini koristi, da lože zvozi svoj rujavi papir na železnico v Rimske toplice in da dobi potem graščina večjo prodajno ceno. Občani imajo od nje le malo koristi, da, občina bi pretrpela neizmerno škodo, ako bi jo vsled večkratnih po-

vođenj morala popravljati, posestniki pa imajo vendar pravico v smislu servituta zahtevati od graščine popravilo ceste. Pri seji dne 12. malega travna torej zavržite Geiplov predlog ter sklenite, graščaka na podlagi servituta tožiti, ako do jeseni ceste popolnoma na svoje stroške ne popravi. Vaša dolžnost je namreč skrbeti za blagor ljudstva, katero Vas je izvolilo v občinski odbor. Spomnite se Geiplovih obljub o priiliki predlanskih volitev, da ne bode nikdar nameraval svoje ceste občini vsiljevati. Ako bi se pa vendar tudi v tej zadevi pokazali neznajnega in bi nam zakrivali še to bridkost, kakor jih je večina Vaših odbornikov že mnogo zakrivila ali ako bi se odtegnili od seje, bodem skrbel, da se dvigne vse ljudstvo velike Vaše občine zoper Vas, da izginete pri prihodnjih volitvah kakor kafa iz občinskega odbora. Vaši volilci, ki so zdaj le Geipla bičali s korobačem v „Domovini“, Vam pa prizanašali, bodo tudi Vas vsakega posebej oplazili najprej z moko, junjo, potem s šibo, ki je teta vseh bolečin, dalje z gajzlo in nazadnje s korobačem. Nemir, katerega ste nam storili z Geiplovo izvolitvijo je na Vašej vesti, skrbite torej, da ne provzročite še večjega nemira. Skažite se torej ne samo

čistega dobička, ter ne izkaže te zgube pri kurzu po 13.542 gld. 45 kr. samo kot zgubo, ampak navaja ta znesek še tudi na drugi strani kot terjatev hranilnice proti nekemu specialnemu rezervnemu fondu za kurzne zgube. To je ravno tako, kakor če bi kedo šel igrati, pa zgubil pri igri, recimo 1000 gld. pa bi rekel, da to prav za prav ni zguba, kajti teh zgubljenih 1000 gld. ima sedaj tirjati od tistega svojega žepa, v katerem je denar prej imel, dokler ga ni zgubil. — Ali je tak računski sklep v redu? — S čistim dobičkom je torej mestna hranilnica leta 1895. v resnici prišla ravno še na 842 gld. 51 kr., kakor smo zgoraj povedali.

(Celjski „Fremdenverkehrskomite“) ni nič drugega kakor pesek v oči. Reklamo hočejo z njim delati, da bi svet pozoren postal na naše mesto in priznaval, koliko da Celjani storijo za svoje mesto. V resnici pa to društvo prav malo stori za povzdigo lepega mesta in njegove še lepše okolice. Pred kratkim obrnil se je nek višji uradnik v ministerstvu na to društvo s prošnjo, naj se mu preskrbi za poletje primerno stanovanje, če mogoče v bližnji okolici. Ker ni dobil odgovora, ponovil je svojo prošnjo, a zopet brez uspeha: „Fremdenverkehrskomite“ mu ni nič preskrbel, menda za to ne, ker ni bilo pridjano par grošev za „Studentenheim“, ali pa za to ne, ker Celjanom v sedanjih dneh Dunajčani hudo ležijo v želodcu. Dunajski uradnik obrnil se je potem na nekega Slovence in bode sedaj z njega posredovanjem dobil lepo poletno stanovanje. Celjski „lokalni patrijotizem“, kje si?

(„Celjski nemški listič“) se je hudo razjezil, ko je slišal, da se namerava v Mariboru ustanoviti okrožno sodišče in temu podrediti nekaj sodnijskih okrajev, ki so sedaj podrejeni dežel-nemu sodišču v Gradcu, n. pr. Lipnica, Radgona, Cmurek i. dr. Če bi bil urednik tega lističa kedaj pri kakšni obravnavi n. pr. v Radgoni, bi videl, kako se tam postopa s slovenskimi strankami in Slovencev je dosti v radgonskem okraju. Krivično je, da ti Slovenci nimajo pravice zahtevati, da se z njimi obravnava v slovenskem jeziku. Na milost in nemilost so izročeni zagrizenosti Radgončanov. V Lipnici in Cmureku je ravno tako. Ako bo torej kedaj prišlo do ustanovitve okrožnega sodišča v Mariboru, bodo naši poslanci morali napeti vse svoje sile, da rešijo Slovence na meji hudega trpinstva.

(V konkurzu Urše Štibernik) bil je pri razpravi dne 23. marca kot oskrbnik konkurzne mase potrjen g. dr. Jos. Sernec in njegovim namestnikom imenovan g. dr. Franjo Pikel. Kakor se čuje ne bodo upniki trpeli nikake škode.

(Kapucinski most) v Celji ne dela posebne časti. Namestništvo je mestnemu zastopu že večkrat zaukazalo, da ga popolnoma popravi ali pa novega zgradi. Zgodilo pa se dosedaj še ni nič. Mestni očetj imajo dosti denarja za kakšno Gugenmosovo hišo, za „Südmarko“ ali za „Stu-

dentenheim“, za tako važno prometno zvezo, kakor je kapucinski most, pa ga ne dajo od sebe. Toda saj poznamo njih gospodarstvo.

(Bismarckovanje.) Z vsilo izkazujejo naši nemški nacionalci staremu Bismarcku svoje spoštovanje, akoravno so od njega že toliko brcdobili. Bismarck je res duševni velikan, a da bi zaradi tega pred njim Nemci vedno na trebuhu ležali, tako živinsko-ponižno hlapčevanje že njemu samemu preseda. V tem hlapčevanju so Celjani seveda med prvimi. Dne 1. aprila t. l. (značilen dan!) zbrali so se v hotelu pri „belem volu“ in tu Bismarcka slavili in molili na način, ki nas spominja na čase sužnosti in na neki izrek rimskega cesarja. Kedar je ta prišel v zborovanje ljudskih zastopnikov in je videl kako se mu vse klanja in pred njim v prahu valja, rekel je zaničljivo: „O homines, ad servitutum paratos!“ (Sram vas bodi, ki hočete z vsilo biti sužnji!) To bi bil tudi Bismarck rekel, če bi bil videl navdušenost Celjanov pri „belem volu“. Mnogo je k tej navdušenosti pridonesel neki Otto Ambroschitsch, ki je predaval svojo velekrasno odo „An Bismarck“. Kdor še ne ve, kaj se pravi puhle fraze in prazno slamo mlatiti, naj si prebere ta pevski proizvod v „vahtarici“. K tej Bismarckovi slavnosti nam je še dostaviti, da se je nje udeležilo tudi mnogo uradnikov, med njimi seveda neizogibni c. k. sodnijski adjunkt dr. Wokaun.

(„Celjsko pevsko društvo“) priredi 31. majnika t. l. oziroma če bi bilo ta dan neugodno vreme, teden pozneje, to je, dne 7. rožnika „veliko pevsko slavnost“. Obljubili so sodelovati pri tej slavnosti tudi telovadci in atleti ter skupni tamburaški zbor „Celjskega Sokola“. Ob enem pa je najeta za slavnost šmarska godba. Ta slavnost obeča se razviti v pravi narodni praznik. Veselica se bode vršila na vrtu hotela „pri kroni“ sedanjega shajališča celjskih Slovencev. Kakor slišimo izvolil je odbor krasne pevske točke za ta prvi javni nastop ter se zbor pridno vadi po dvakrat na teden. Pri tej priliki dovolimo si opozoriti tudi nekatere starejše pevce, naj bi takoj začeli zahajati k vajam, ker če pridejo le par zadnjih ur, je prepozno. Tudi telovadci in atleti nastopijo s popolnoma novimi točkami. Sicer pa danes še ne povemo vsega, da bode zanimanje za veselico tem večje. Radi tega pa se nadejamo tudi, da obiščejo veselico vsi celjski, kakor tudi drugi bližnji narodnjaki, kateri se zanimajo za lepo petje in glasbo ter obvarujejo s tem društvo navadnega primanj-ljaja v blagajni, s katerim se navadno vse veselice narodnih društev zbog prepričlega zanimanja, završe. Natančni vspeh objavimo pozneje.

(Izpred porotnega sodišča.) Dne 27. marca t. l. Obravnava proti Francu Čoh-u radi tatvine se je preložila, ker niso bile prišle vse priče. Ravno tako se je preložila obravnava radi po-žiga proti Mariji Govedič. Dne 28. marca 1896. Predsednik dež. sod. svetnik F. Trenz, državni pravnik dr. A. Nemanič, zagovornik dr. J. Vrečko in dr. F. Duchatsch. Zatožena J. Kus in Anton Puc. Oba zatoženca bila sta že mnogokrat kaznovana radi tatvine in sicer J. Kus bil je 10krat, Anton Puc pa 8krat zaprt radi raznih tatvin. Tudi lansko poletje zvršila sta mnogo tatvin v ptujski in luto-merski okolici. Porotniki so spoznali oba dva krivim in sodišče prisodilo je vsakemu po 6 let težke ječe.

Dne 30. marca 1896. Predsednik dr. Emin-ger, drž. pr. Schwentner, zagovornik dr. Ste-pischnegg. Marija Mantoni je bila od 21. aprila 1892 do 25. julija 1895 upraviteljica šentjurske pošte. Ko je bila zapustila službo, se je podala na Dunaj, kjer je bivala pod krivim imenom Marija Glauer. Pri njenem odhodu je zapazil poštni nadzornik Anton Vital zdatne nerednosti, ktere so nastale za časa uradovanja Marije Ga-mauf. Pomanjkanje denarja je presegalo svoto 1000 gld. Zato se je vložila uradna ovadba na c. kr. okrožno sodišče v Celji, ktero je vsled tega začelo preiskavo proti Mariji Mantoni. Re-darstvo jo je poiskalo na Dunaji, čeravno se je skrivala pod tujim imenom, in z namenom, da bi je oblast ne mogla najti. Obtoženka je pri-znala, da je prevzela pošto in blagajnico pri svo-jem nastopu v popolnem redu. Priznala je, da

je sprejela 1) dne 21. julija 1895 za poštno hra-nilnico od g. Matija Kavčiča znesek po 1060 gld., vknjižila pa samo 16 gld., 2) dne 23. julija od g. Franca Kartin znesek po 112 gld. 15 kr., vknjižila pa samo sprejem 102 gld. 15 kr., 3) dne 24. junija od g. Ludovika Šešerko s poštno nakaznico znesek po 289 gld., 4) in od g. Jožefa Lesjaka 64 gld. 59 kr., da si je pa od vsake zadnjih dveh navedenih svot obdržala po 20 gld., da je tedaj strani spravila vsega skupaj, 1044 + 10, + 20, + 20 = 1094 gld. Tudi je priznala ob-toženka, da je 20 gld. porabila za svoje potrebe. Tekom sodne preiskave je tudi priznala, da je za se porabila svoto do 100 gld., to pripoznanje pa jo je koj potem grevalo ter je je preklicala. Zagovarjala se je, da pogrešenega denarja ni po-rabila za potrebe svoje osebe, ampak za pošto. Čeravno je pošto in blagajno pri nastopu v po-polnem redu sprejela, je naenkrat na njej baje nerazumljivi način nastalo v blagajnici 100 gld., koncem leta 1893, je baje nastalo pomanjkanja na 400 gld., spomladi 1894 na 500 gld. in do srede 1895 na 1000 gld. Kam je prešel ta denar tega ne more povedati, in ji je sami ta reč ne-razumljiva. Pri tem mora obdolženka priznati, da je le ona sama imela ključ od blagajne in nikdo drugi. In zvedenci so izrekli, da se bla-gajna ne da odpreti, ne da bi se poškodovala. Marija Mantoni tudi prizna, da je natanko za-pazovala pomanjkanje denarja, da je celo v tem imela natančne zapiske, prizna, da je bila njena samosvestna dolžnost, takoj naznaniti pomanj-kanje denarja pregledujočemu nadzorniku. Nad-zornik je seveda večkrat pregledal blagajnico in našel vedno vse v redu. Marija Mantoni pravi, da je leto dosegla na ta način, da je s pozneje prejetim denarjem, vedno prejšnje nedostatke zakrila. Prejetih svot namreč ni vknjižila takoj, ampak še le potem, ko je založiva prejšnji ne-dostatek, skupila zopet dovolj denarja, da je zadnjo svoto mogla zaračunati. Tako je bila na papirju blagajna vedno v redu, v resnici pa je denarja vedno nedostajalo. Ko je pa obtoženka odšla, ni dobila več v roke novega denarja za mašilo, tedaj se je naenkrat pokazala velika vrzel 1094 gld. pomanjkujočega denarja. Obto-ženka se je v svojem zagovoru izgovarjala tudi na to, da se pri vsaki pošti dogodi, da nena-doma nestane kaka svota denarja, ktera se ne da doznati. To so zvedenci kot resnično potrdili, pristavili so pa, da se tako veliki pogreški ven-dar ne prikazujejo, da bi šlo v nepredolgem času za 1000 gld. navskriž. Obtoženka se je nadalje zagovarjala, da za sebe ni porabila nobenega de-narja. Tistih priznanih, prisvojenih 20 gld. pa je bila opravičena si prisvojiti, ker je isto svoto svo-jega denarja položila v blagajno. Da ni nazna-nila takoj začetnih nedostatkov je krivo to, ker se je bala izgubiti službo. Živela je skromno in zmerno, denarja nima nobenega v rokah in ga sploh ni imela. Te okolnosti obtožba ni mogla ovreči, da si so bile zaslišane razne osebe, s kte-rimi je občevala obdolženka. Porotnikom je bila ta zadeva v enem oziru težavna, ker niso po-znali, kot nestrokovnjaki zamotanega poštne-ga uradovanja in poslovanja. Da si sta bila pokli-cana dva zvedenca, in tudi nadzornik Vital, je vendar velika težava besedi zvedencev v malem času prosvetiti vse niti poštne-ga poslovanja, tako, da bi se vsakdo natanko podučil. Po ži-vahni bitki obtožitelja in zagovornika, kateri je v svojem zagovoru napel vse odvetniške moči, so naposled, porotniki obdolženko glede hudo-delstva ponevere nekrivo izrekli, okrivili so jo samo prestopka po § 320 k. z. ker se je skri-vala pod lažnjivim imenom, da bi je oblast ne našla, in je bila zaradi tega prestopka na 24 ur ostrega zavora kaznovana.

Dne 1. aprila t. l. vršila se je obravnava proti razbojniku Pavl Fermetu in Jožef Mazzo-niju, o kateri pa smo že zadnjič poročali.

Dne 2. aprila 1896. Predsednik Rattek, drž. pravdnik Schwentner, zagovor. dr. Stepischnegg. Dne 17. septembra je pogorela staja Florjana Lampret, v Sušeški vasi, oddaljena pol ure od Lampretovega domovanja. Lampret je že večkrat pogorel, bil je sum, da je sam zažgal, da bi dobil zavarovalnine za to stajo po 500 gld. Požar je nastal med 11. in 12. uro po noči in je bila ve-lika nevarnost za bližnje mnoge sosedne hiše.

pravega slovenskega, temveč tudi dobrega kato-liškega moža, to upajo od Vas Vaši volilci

Celje, dne 9. malega travna 1896.

S spoštovanjem v imenu Vaših volilcev
Dragotin Hribar.

Gospod urednik! Tako-le pišite! Tu Vam prilagamo znesek za poštne znamke in pa 18 odbornikovih naslovov. Prihodnjič bomo Vam poročali kako je kaj ta vznemirjajoča seja iz-padla in pa še o zabjem petju in ptičjem reg-ljanju v jurklosterskem gradu ter o vplivu zajčjih zob na naše zeljnate glave; tudi smo izvedeli, da so zajci že zopet zborovali. To bode spet direndaj! Svetujemo Vam, bodite previdni. Geipl hodi pogosto v Celje, mogel bi Vas naklestiti, če Vas naleti na samem. Prepričani pa smo, da se ga ne bojite, ker ste močen kruc in ker se on tudi v drugem z Vami meriti ne more. Ako Vas zanima Geiplova oseba, Vam moramo pove-dati, da je nad 30letni samec z malimi brčicami in še drugače dokaj dobrega srca, v ostalem pa kakor pravi Alastorjeva pesem:

Lep fantek
Zal gvanter
Domisljav ptič
Pa družga nič!

Ves narod iz jurklosterske občine Vas pozdravlja,
posebno pa Vaši
teta Šiba in botra Gajžla.

Popoldne pred požarom so dobili Lušečani Lampretovega vnuka 9letnega Franca Klanjšek, kateri jim je na vprašanje rekel, da gre očetove stajе zažigati, ker so mu oče tako rekli, drugače pa bodo sami zažgali. Dečko je pokazal tudi užigalice. Lušečani so seveda fanta zapodili. Preiskava je spravila na dan, da je stari Lampret tudi svojega zeta Štefana Košič za požig nagovarjal. Obtoženec vse to taji in pravi, da je tisti večer z Ganice pijan prišel za solnca domu in spal doma. Pri obravnavi je izpovedala neka priča, da ji je Lampret rekel, ko mu je tožila, da ji je huda za denar, kaj denar, ogenj v streho, pa je? Obtoženec vse obdolžitve odločno zavrača. Naposled so porotniki z večino obtoženca hudodelstva požiga nekrivega spoznali, okrivili ga pa hudodelstva goljufije, ker je pisal svoji ženi iz ječe, naj bi pričala, da je bil tisti večer od 9. do 12. ure doma, in da je spal z ženo v isti izbi, kar pa ni bilo res. S tem je svojo ženo nagovarjal h krivemu pričevanju pred sodiščem in bil obsojen na štirimesečno težko ječo.

Spodnje-štajerske novice.

(Iz Žalca) nam poročajo, da je ondotni velezasluženi starosta g. Janez Hausenbichler opasno obolel. Huda bolezen šen mučila ga je do onemoglosti. Vender se je skrbi zdravnikov zahvaliti, da so odvrnili najhuje in je sedaj upanje, da zaslužen narodnjak v kratkem okreva.

(V gornji Savinski dolini) so se ljudje kaj močno začeli zanimati za sadjarstvo. Ne le da se stara dorašena drevesa lepo čedijo in trebijo, temveč delajo se prav marljivo novi nasadi. Kdor se pelje od Mozirja proti Ljubnemu, bode to marljivo gibanje povsod opazil. To je pač velike vrednosti in danes ali jutri prikazali se bodo tudi veliki dohodki, katere donaša umno sadjarstvo. To bode velika sreča za celi okraj. Tudi trte izabele se je letos prav mnogo posadilo. Vino od izabele sicer ni kaj posebnega za kupčijo, za domače potrebe je pa kaj dobra, zdrava in okusna pijača in marsikateri krajcar se prihrani, ako ga ima človek doma kupico piti. Pa tudi veselje do domačega pridelka je kaj vredno. Olepšala se bodo pa tudi pohištva, okolu katerih se bode spenjala vinska trta. Toraj le tako naprej! Obdelujmo marljivo domačo zemljo in ona bode že toliko rodila, da se bomo lahko pošteno preživeli.

(Na Ponkvi ob juž. žel.) zidali bodo novo štirirazredno šolo. Zmanjševalna dražba vrši se v kratkem in se bode še natančneje o vsem poročalo.

(Volitev obč. zastopa na Ponkvi ob j. žel.) vrši se dne 14. t. m. zjutraj od 8. ure dopoldne do 5. ure popoldne. Kakor se nam poroča so občani večinoma zadovoljni s starim zastopom, ki je varčno in previdno gospodaril ves čas svojega poslovanja. Zato pa bode najbolje, da izročimo še nadaljno gospodarstvo, že skušenim in delavnim zaslužnim odbornikom.

(Iz Slov. Bistrice.) Naše mlado a čilo pevsko in tamburaško društvo mora v svoji kroniki zaznamovati nenadomestljivo izgubo. Izgubilo je svojega duševnega ustanovnika, najodličnejšega sotrudnika in tajnika — učitelja gospoda Jos. Brinarja, ki je pozvan na slovensko šolo v Vojnik. Kako težko nam je bilo slovo od našega Brinarja, videlo se je pri njegovi odhodnici. Do malega vsi udje društva iz mesta in okolice zbrali so se zadnji terek k skupnemu slovesu, a vse je nadvladala neka mōra — znak resnega žalovanja po odhajajočem soudu. — Predsednik društva gospod U. Lemež zahvali v jedrnatih besedah g. Brinarja na njegovem neprecenljivem delovanju za naše duštvo in slika njegovo nesklajeno rodoljubje kot prevzvišen uzor našega slavljenja. Njegovim lepim besedam sledile so še mnogotere. Srčno ginjen zahvaljeval se je gosp. Brinar za naklonjenost, ki jo je užival cel čas svojega bivanja v solnčni Bistrici in zatrjeval, da mu Bistrica — prva njegova postojanka — ostane vedno v neizbrisljivem, najslajšem spominu. — Vrlim Vojničanom čestitamo k pridobitvi te ne samo izvrstne učiteljske moči, ampak moči, ki je v vsakem oziru izborna.

(Zaderže pri Šmarji.) Pred kratkem je nek čislani dopisnik „iz šmarskega okraja“ gra-

jal v „Domovini“ malomarnost tukajšnjih posestnikov, da se premalo brigajo za nasajanje sadnega drevja, kar je deloma tudi resnica. Vendar pa moramo pripomniti, da se je v teku zadnjih let že veliko novih nasadov napravilo po naši okolici, pa še več bi se jih, ko bi imeli bolj za čim kupovati mlada drevesca in da ne bi imeli zajci tolikanj prostosti, jih na posajenem mestu uničevati. S tem je g. dopisnik menda tudi hotel spodbosti tukajšnji okrajni odbor, ki ima med vsemi posestniki največ praznih prostorov na razpolaganje ob okr. cestah za nasaditi, naj bi dal s tem tudi drugim lep vzgled. L. 1871. se je bil obsadil — bržčas na prigovarjanje g. dr. Jos. Vošnjaka, ki je takrat bival v Šmarji — le majhen oddelek prostora za okr. cesto v bližini trga Šmarje, ki donašajo zdaj ta drevesa skoraj vsako leto nekaj novcev v okr. kaso, razen tega dajo pa še očem prijeten razgled zlasti spomladi ob času cvetja in pa v jeseni, kedar se veje šibijo lepega sadja. Spodobilo bi se pač, da bi okr. odbor vsaj toliko usmiljenja imel s temi drevesi, da bi dal ostrgati staro skorjo, mah in lišaj, ki se plodi po deblih in vejah. Gotovo bi se rad oglasil kedo, ki bi prevzel to delo, ker bi se lahko izvršilo takrat, ko ni drugega nujnega dela. Ker ima zdaj okr. odbor drevesnico, je tembolj želeli in priporočati, da bi dal vsak pripraven prostorček pri cesti zasaditi sebi in drugim v korist in posnemo. Kakor drugim, veljajo tudi tukaj zlate besede slov. pesnika:

Ne samo to, kar velewa mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!

(V Loki pri Zidanem mostu) imajo dne 30. t. m. volitev občinskega zastopa.

(Cesta iz Hrastnika skozi Boben) preko Ostenka v Trbovlje se je uže pričela graditi. Cesta le ta proračunjena je na 29.000 gld. av. v. Delo prevzel je inženier Lindauer, vodi je njega asistent Poland in izvršena mora biti do 1. okt. t. l.

(Zboljšanje ptujskega polja.) Poljedelsko ministerstvo je sporazumno z dež. odborom štajerskim razpisalo izdelavo načrta za zboljšanje ptujskega polja. Ponudbe do 15. maja poljedel. skemu ministerstvu. Pogoji so na vpogled tudi pri dež. odboru.

(Iz Ljutomera.) Tukajšnjega obč. spoštovanega posestnika in gostilničarja gosp. Ivana Vaupotiča je zadela velika nesreča. V sredo 1. aprila t. l. je prišel njegov sin Ivan, petošolec mariborske gimnazije, zdrav na počitnice; popoldne ob 5. uri istega dne je bil pa že mrtev. Šestnajstletni ljubljene obitelji je vsled otrpenja srca naglo umrl. Mnogobrojna udeležba pri pogrebu je bridko zadeti obitelji pokazala istinito sočuvstvo širnih krogov tukajšnjega prebivalstva.

(Prihodnji obč. zbor „Zaveze slov. uč. društva“) bode za l. 1896 v Opatiji glasom sklepa upravnega odbora „Zaveze“ dne 6. apr. v Ljubljani dne 13. in 14. sept. 1896. l.

(Slovensko posojilništvo.) Posojilnica v Trbovljah imela je v prvem upravnem letu 115.315 gld. 68 kr. prometa. Čisti dobiček znaša 61 gld. 66 kr. Nahrnila si je že 169 gld. 87 kr. rezervnega zaklada. — Hranilnica in posojilnica na Ljubnem imela je v drugem upravnem letu 107.860 gld. 68 kr. prometa. Zavod ta napravil je v tem letu 202 gld. 75 kr. čistega dobička in znaša rezervni zaklad že 556 gld. 45 kr. — Hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru pri Prevaljah imela je leta 1895 101.478 gld. 50½ kr. prometa. Čisti dobiček je znašal v tem letu 661 gld. 23 kr., kateri se dodelene k fondu za slučajne zgube in kateri sedaj znaša 1061 gld. 23 kr. Rezervni fond pa je narasel na 904 gld. 60½ kr.

(Imenovanja) Finančno ravnateljstvo za štajersko je imenovalo davčnega kontrolorja Jos. Nežmaha davkarjem, davčna pristava A. Rotterja in R. Krašovica kontrolorjema, račun. podčastnika pri lovskem bataljonu št. 7. A. Findišarja, tit. stražmestra Fr. Albeggerja in davč. praktikanta M. Riedla davčnimi pristavi.

Druge slovenske novice.

(Zaobljubljena procesija v Ljubljani) Procesija, katera se je v Ljubljani vpeljala povodom velikonočnega potresa, je bila letos na Velikonočno nedeljo popoldne. Udeležilo se je je kach 25.000 ljudij, več torej kakor lani. Procesijo je

vodil sam knezoškof in je šla iz stolne cerkve h kapelici Matere Božje na Friškovcu.

(Nezgoda kranjskega deželnega predsednika.) Na Velikonočno nedeljo je deželni predsednik baron Hein se nameraval odpeljati. Ko je kočijaž vpregel voz, je stopil baron h konjema. Jeden konj je porabil to priložnost in predsednika vgriznil za nos.

(Pretep mej vojaki.) V ponedeljek popoldne je bil v tivolskem gozdu pri Ljubljani pretep mej sanitetnimi vojaki in deželnimi brambovci. Več je ranjenih. Štirje mimo prišli častniki so s sabljami naredili red.

(Valvazorjev spomenik), narejen iz bron, se bode postavil v Ljubljani. Učno ministerstvo je odobrilo osnutek za spomenik, katerega je izdelal kipar g. Alojzij Gangl. Učno ministerstvo mu je naročilo, naj sedaj izdelata model za kip na državne stroške.

(Čisti dohodek) od koncertov „Glasbene Matice“ na Dunaji znaša 1202 gld., ta znesek pripade za dunajske dobrotelne naprave.

(Velikost (površina) Kranjske v primeri.) Kranjsko meri 100 Mm². Mm² je kvadrat, čegar stranica meri 1 Mm = 10 km. Hitri pešec prehodi v jedni uri 5 km, tedaj je 10 km 2 uri pešhoje. Okoli Mm² pridemo torej v osmih urah. Ako si izberemo na zemljevidu 4 kraje, ki približno tvorijo kvadrat ter stoje 2 uri narazen, nam predstavlja ta prostor Mm². N. pr. od Ljubljane do Dobrove, od Dobrove do Medvod, od Medvod do Trzina in od Trzina do Ljubljane. Takih prostorov meri kranjska dežela 100.

(Iz Radeč pri Zid. mostu.) Po dolgem čakalji, dobili smo prepotrebni hotel, ki ga je otvoril Radečan in ljubljanski trgovec g. Fran Petrič. Ne da bi s tem hoteli delati reklamo, izražamo le veselje, da je vse tako lepo urejeno za domačine in tujce in pri tem nepričakovanim razmeram primerna postrežba. Kako podjeten in svojemu domačemu kraju naklonjen je g. Petrič, kaže to, da hoče vpeljati tudi vodovod in električno razsvetljavo. Želeti bi bilo, da bi se tudi naš trg, ki ima lepo premoženje, zedinil s tem hvalevrednim podjetjem in tako delal sebi v prid in čast in bil v tem oziru drugi kraj na Kranjskem. Vsaka novotarija ima nasprotnike, vendar upamo, da bodo vsaj merodajni in pametni možje izprevideli dobroto te naprave in se z g. Petričem kmalu zedinili.

(Potres na Primorskem.) Ob polu najjasti uri zvečer, na Velikonočno nedeljo so v Gorici in nekaterih drugih krajih na Goriškem čutili precej močen potres, ki pa škode ni napravil. V Tominu slišali so močno podzemelj. ko bobnenje. Hiše so se gugale, stekla v oknih in steklenice so rožljale. Ljudje so vstajali in nekateri iz strahu bežali iz hiš. Prebivalstvo se je posebno zaradi tega močno prestrašilo, ker je potres bil ravno na Velikonočno nedeljo, kakor lani.

(Železnica Trst-Poreč.) Te dni je bilo na na Dunaji odposlanstvo isterske deželnozborske večine, da je priporočalo zgradbo proge Trst-Poreč. Odločilni krogi so zagotovili, da se ta železnica gradi že drugo leto.

(Tatovi na državni železnici.) Na postaji v Rovinju zaprli so tri železniške slugе italijanske narodnosti, ki so že celih 18 let kradli različno blago, shranjeno na postaji.

(Poštne razmere v Trstu.) Te dni je v Trstu na pošti neki Slovenec oddal priporočeno pismo in zahteval slovenski recepis. Uradnik je vzel in napisal zares slovenski, a na italijansko-nemško tiskovino. Ko je Slovenec opomnil, da hoče imeti popolnoma slovenski recepis, so iskali po vseh miznicah, kje bi slovenske tiskovine našli. Rekli so že, da bodo morali ves recepis prevesti na slovenščino. Naposled je le našel v nekem kotu sluga slovenske tiskovine. Iz tega je vidno, da se na pošti v Trstu slovenske tiskovine redkokejda rabijo, sicer bi vendar vedeli, kje jih imajo. Slovenci, zahtevajmo po vseh poštah na Slovenskem slovenske receptise.

(Dete našli) Pred židovsko sinagogo v Gorici našli so te dni moškega novorojenca, katerega so izročili neki rodbini v oskrbovanje. Mater, ki je dete ondu položila, so tudi že našli.

(Občinske volitve v Boljunu.) Letos so zmagali pri občinski volitvi v Boljunu v Istri Slovani v vseh treh razredih. Ko so Italijani

bili pogoreli v tretjem in drugem razredu, se v prvem volitve niti udeležili niso.

(Potres v Istri.) V noči od 28. do 29. marca se je čutil precej močan potres v nekaterih krajih v Istri, zlasti na Voloski, v Opatiji in Kastvu.

(Istrski deželni zbor) bode baje v prihodnjem zasedanju zboroval v Pulju, ker slovanski poslanci v Poreču niso varni pred italijanskimi rogovileži. Nam se dozdeva, da je to povse nepotrebno. Ko bi vlada več odločnosti pokazala, bi hitro poreški Italijani zgubili vsak pogum.

(Praktični Italijani.) Avstrijski Italijani so darovali mnogo lir za italijanske ranjence v Afriki. Sprva se je mislilo, da je to neka veliko-italijanska demonstracija, da so vsi darovi se dajali v lirah. Sedaj se je pa razkril pravi vzrok. Ko so bili Italijani tepeni, so lire močno pale v vrednosti. Zato so pa avstrijski Italijani za darove ranjencem lir nakupili. Na ta način so najceneje svojo radodarnost pokazali.

Druge avstrijske novice.

(Nemški cesar in cesarica) pripeljeta se dne 14. t. m. na Dunaj k našemu cesarju v gosti. Ako bode vreme ugodno, bo na Dunaji tedaj spomladanska vojaška parada, kakor je ob lepem vremenu v tej dobi vsako leto običajno in tedaj bo nemški cesar naš huzarski polk št. 7, ki se po nemškem cesarju imenuje, kot avstrijski polkovnik vodil na pregled našemu cesarju.

(Volilna reforma in Mladočehi.) Češki klub je sklenil, da bode predlagal pri podrobni debati, naj se vpelje občna volilna pravica. Glasovali bodo Mladočehi proti temu, da se o odsekovih predlogih preide v podrobno debato. Če se bode pa vendar prešlo v podrobno debato, bodo pa Mladočehi glasovali za vse tiste paragrafe, s katerimi se razširi volilna pravica in za katero je treba dvotretjinske večine. Pri tretjem branju bodo pa glasovali za vladno predlogo.

(Stipendije za profesorje.) Cesar je dovolil razpisati deset potovalnih štipendij po 300 gld. za profesorje zemljepisja in prirodoslovja. Prošnje je vložiti do 16. maja.

(Plakati za občinske volitve — politični akti.) Najvišje sodišče je odločilo v nekem posebnem slučaju, da so plakati za občinske volitve politični akti in se zato smejo le z dovoljenjem cenzure plakatirati in sploh izdati.

(Znani Velikonemec Schönerer) misli zopet kandidovati za državni zbor pri novih državno-zborskih volitvah. O svojem času so židje ga smrtno sovražili, a sedaj se pa židovski krogi vesele, da bo stopil Schönerer v politično življenje. Nadejajo se, da bode podkopal vpliv dr. Luegerja.

(Hrvatski dijaki v Pragi.) Več hrvatskih dijakov, ki so bili izključeni zaradi sežiganja madjarske zastave iz zagrebskega vseučilišča, se je vpisalo na vseučilišču v Pragi. Hoteli so ondu osnovati tudi svoje društvo, ali namestništvo predloženih pravil ni potrdilo.

(Tisočletnica ogerske države.) Ogrji so poslali tudi avstrijski zbornici poslance in gospodski zbornici povabilo, da se njiju člani udeležijo tisočletnice ogerske države. Kakor se čuje, se slovenski, hrvatski, češki, rusinski in rumunski poslanci slavnosti ne udeležijo. Celo Poljaki nimajo nič posebnega veselja iti proslavljati to tisočletnico. Od Nemcev se udeležijo gotovo nekateri liberalni poslanci; nemški nacionalci in krščanski socialisti pa tudi za noben denar ne pojdejo v Budimpešto.

(Madjarska tisočletnica in uradniki.) Rabskega komitata zastop je sklenil svojim uradnikom dovoliti za mesec maj dvojno plačo, da bodo mogli obiskati madjarsko razstavo.

(Pulskega zadeva.) Preiskava proti Pulszkemu je končana. Kakor je bilo že poprej pričakovati, se je dokazalo, da Pulszky ni ničesar poveril, samo pravočasno ni računov predložil. Seveda več ljudi tudi preiskava ni prepričala, da bi bil Pulszky nedolžen.

(Nemadjarske narodnosti na Ogorskem.) Rumuni, Srbi in Slovaki mislijo, ko cesar pride k tisočletnici ogerske države v Budimpešto izročiti mu spomenico, v kateri vladarju obrazlože vse krivice, ki se jim gode. To bode Madjare

gotovo silno razjezilo. Kdo ve, če ne postavijo izročiteljev spomenice pred sodišče.

(Ogerski dijaki na italijanskih vseučiliščih.) Oggerski učni minister misli slednje leto poslati več ogerskih dijakov na italijansko vseučilišče, da se priuče dobro italijanščini, da bodo potem mogli prevzeti učiteljsko mesto na višji gimnaziji na Reki. Dali bodo jim štipendije po 800 gld. na leto. To je v vseh ozirih značilno. Na vseučilišču v Inomostu se predava dovolj predmetov v italijanščini in bi torej dijakov ne bilo potreba pošiljati v Italijo. Oggersko učno ministerstvo pa daje prednost italijanskim vseučiliščem pred avstrijskimi. Nadalje se pa kaže, da hočejo na reški gimnaziji nastaviti samo Madjare, kajti reški Italijani že znajo toliko italijanski, da bi jih ne bilo treba pošiljati v Italijo. Toliko naraščaja bode pa tudi na Reki, da bi popolnili mesta na gimnaziji. Kaj pač poreko reški Italijani, da jih hočejo Madjari kar odvrniti.

(Rusinski kmetje) so osnovali v Levovu društvo „Selionska Rada“, ki je na svojem prvem zboru sklenilo v zvezi s poljskimi kmeti delovati za politične in gospodarske koristi gališkega kmetškega stanu.

Ogled po širnem svetu.

(Sv. oče Leo XIII.) je praznoval dne 26. svečana t. l. 18letnico kar je bil voljen rimskim papežem. Papež je praznoval ta lepi obletni spomin čil in zdrav. Sedanji papež je 263. v vrsti papežev; med njimi jih je bilo le 15, kateri so čez 18 let sedeli na prestolu sv. Petra. Višjo starost, kakor jo je dosegel 86letni Lev XIII doseglo je le še 7 drugih papežev. Velikemu papežu, katerega vzlasti Slovani čislamo, želi ob 18letnici njegovega papeštva ves katoliški svet še mnogo let.

(Srbski naprednjaki) se znajo dobro okoristiti. Finančni minister Stevo Veličević si je izposodil iz blagajne tobačnega monopola 600.000 dinarjev, katerih najbrž nikdar ne vrne. — Milutin Garačanin, ki je prišel iz Pariza k zborovanju skupščine, je dobil za potnino in dnevno 10.944 dinarjev. Neke Radajević je dobil za nadzorovanje zborničnih pisarjev za tri mesece 2.700 dinarjev, po vrhu je pa še dobival 15 dinarjev na dan. Naprednjak Mato Antonjevič, ki je po poklicu urar, je pa poslal zborničnemu predsedniku sedem stenskih ur in dobil zanje 3000 dinarjev. Brat bivšega finančnega ministra Petroviča je poveril pet milijonov dinarjev iz blagajne tobačnega monopola in jo popihal.

(Bolgarija in Vzhodna Rumelija.) Pred 1885. letom je Rusija imela v Plovdivu generalnega konzula, ki je bil podrejen ruskemu veleposlanstvu v Carigradu. Sedaj je pa Rusija v Plovdivu imenovala samo podkonzula, ki pa bode podrejen ruskemu generalnemu konzulu v Sofiji. S tem je Rusija pokazala, da ne smatra Vzhodne Rumelije več za del Turčije, ter več za del Bolgarije. Jedino Nemčija prišteva še Vzhodno Rumelijo po uredbi svojih konzulatov Turčiji.

(Zaročil se je) ruski veliki knez Jurij Mihajlovič z jedino hčerjo grškega kralja, Marijo. Nedavno se je govorilo, da to princesinjo vzame srbski kralj Aleksander.

(Preganjanje v Srbiji.) V okrožju Reševo so na stotine ljudi s silo pregnali v druge kraje. Obdolžili so jih, da so v zvezi z roparji. Nam se zdi, da to ne bodo navadni roparji, temveč se je le kaka vstaja pripravljala. Oblastva ravna jo z ljudmi grje, kakor so kdaj ravnali Turki, za to pa vlada povsod občna nevolja.

(Italijani v Afriki.) Še vedno se ne ve, koliko so Italijani zgubili ljudi v bitvi pri Aduvi. Oficijalna poročila se prikrivajo. Iz Rima se pač poroča, da se je iz boja živih povrnilo 4511 mož, in sicer dva generala, 254 častnikov, 200 podčastnikov in 4055 prostakov. Ker se pa ne poroča, koliko je bilo vojakov v boju, tudi ni moč vedeti, koliko jih je palo.

(Italijani in Menelik.) Abesinski kralj ima vjetih 2000 Italijanov in zahteva za vsakega 2000 Marije Terezije tolarjev odkupnine. To bi znašalo 14 milijonov lir. Italijani so mu baje pripravljeni plačati 2 milijona lir, več pa ne, ker po njih mnenju niti toliko italijanski vojaki niso vredni. Italijani jih bolje poznajo kot Menelik.

Dopisi.

Rečica pri Mozirji. Iz našega kraja se ljudje čedalje bolj selijo v daljno Ameriko, kar je gotovo jako žalostna prikazen. Že več let zaporedoma se je nekaj ljudi razne starosti podalo v tuji svet sreče iskat. Nekateri pač mislijo, da bodo v Ameriki kar na mah in prav lahko bogateli, pa marsikateri se je že hudo prevaril in marsikateri se pa še bo. Tudi v Ameriki se denar ne pobira kar na cesti, temveč prav trdo je treba delati vsakemu, ki se hoče pošteno preživeti in si tudi še kaj prihraniti. Prepričani smo popolnoma, da bi mnogo od tistih, ki so šli v Ameriko kruha iskat, ga tudi tukaj dovolj našli, ako bi bili le tako pridni in vstrajni pri delu, kakor morajo biti v Ameriki. Mnogo je takih, katerim bi se tukaj prav dobro, da! rečemo, celo boljše godilo, nego v Ameriki, ako bi bili le pametno in razumno gospodarili. Nekateri izmed teh izseljencev imeli so kaj lepa posestva, pa po svojem zanikernem in malomarnem gospodarstvu prišli so sčasoma na kant. Mnogo je takih, ki so zapravljali zasluženi denar pri igri, vsaj se je vendar včasih igralo kar po cele noči, — drugi zopet so pijančevali ter razkošno živeli, uživali so, delali pa malo ali nič. Ako takim poslednjič vendar zmanjka, ali se je potem še čuditi? Malomarnost pri gospodarstvu, zapravljivost, lahkoživost so toraj kaj pogosto vzroki, da ljudje ubožajo ter konečno gredo svoje sreče drugam iskat. Pridnemu, skrbnemu in varčnemu človeku se tudi pri nas kruha ne manjka in mu ga tudi ne bode. Kdor si svoje življenje uredi po svojih razmerah, dohodke in troške dobro preračuni ter sploh vestno in razumno gospodari, tistemu bode pač še vedno mogoče izhajati. Ako pa malomarneži gredo drugam, pa to ni ravno tako velika izguba za kraj; tam vsaj morajo delati, tukaj pa niso. Zato pa tudi ni resnično, da bi bili edini vzroki izselitve preveliki davki, le-ti ljudje šli bi v Ameriko tudi takrat, ko bi bili davki za polovico manjši. Še manj resnična je pa trditev, da bi bili vzrok izselitve v Ameriko velika plačila za nove šolske palače, kakor se to večkrat govori in tudi čita po časopisih. Mi se le čudimo, da se še sploh najdejo časopisi, ki tako neresnične dopise prijavljajo; namen takih dopisov pač ne more biti drugi, nego ta, da se pri priprostem ljudstvu izpodkopa veljavnost in vrednost šole. Šola je dandanes vsakemu potrebna in ni še bilo slišati človeka, ki bi bil dejal, da preveč zna, pač pa je mnogo takih, ki se kesajo, da niso bili v mladostnih letih marljivejši, da bi se bili tako še več kaj naučili. Zlasti pa vedo tisti, ki so si kaj sveta skusili, koliko je šolski poduk vreden. Zato pa tudi tisti izseljenci, ki so tukaj zapustili ženo in otroke, v pismih, katere pišejo semkaj, vedno opominjajo, da naj otroci marljivo obiskujejo šolo.

Pa tudi tistim, ki ostanejo na domačih posestvih, je poduka tako treba, kakor ribi vode. Le na podlagi dobre izomike, ki se pridobi v dobri šoli, vam je mogoče napredovati tako na duševnem, kakor tudi na gospodarskem polju. Dežele, ki imajo dobro urejeno šolstvo, so vedno bogatejše od onih, v katerih je šolstvo le slabo razvito. Tudi pri nas bi marsikateri kmet boljše gospodaril, ako bi kaj več vedel in znal; ko bi delal ne le z roko, ampak tudi z umom in premislekom. Nevednost, pravijo, jo najdražja reč v deželi, in da je to resnica, prepričamo se lahko vsak dan, ako se le nekoliko ozremo naokrog. Koliko napak pri gospodarstvu napravi se iz zgolj nevednosti, koliko zmot in prevar zakrivi nevednost. Šola toraj, ki bistri mladini glave in preganja nevednost, nikakor ne more biti toliko kriva na izseljevanji v Ameriko. Tudi visokih davkov ni šola jedina zakrivila. Večina davkov porabi se pač za druge reči, na šolo pridejo prav malenkostni zneski. Za vojaštvo plača vsak človek od otroka v zibelki do osivelega starčka čez 4 gld. davka na leto; občine toraj, ki imajo 1000 prebivalcev plačajo čez 4000 gld. vsako leto edino le za vojake. To je samo državni davek, koliko je pa še drugih postranskih stroškov, katere vojak svojim starišem nalaga. — Seveda najdejo se pa tudi taki, ki radi vidijo, da se otroci podučujejo skupaj s phani v zaduhlih, temnih in nezdravih sobah ali pa celo v bivših

konjskih hlevih. Takim seveda potem čedni in snažni šolski prostori kar mrzé, pretresujejo jim mozek v kosteh; njim so pač jasli ljubše, kakor pa šola. Za svojo živino imajo lepo zidane in obokane hleve, za otroke pa je dobra vsaka dimnica. S takimi ljudmi je pač težko govoriti! — Šola res nekaj velja in mora veljati, kakor vsaka druga naprava, pa toliko si upamo trditi, da šola še nikogar ni prisilila v Ameriko, temveč ravno nasprotno, podava ona sredstva in pripomočke, ki človeka ohranijo in mu pomagajo do blagostanja in premoženja, ako se jih hoče poslužiti. Kdor tako ravna in živi, kakor se je v šoli učil, lahko bode izhajal povsod, bodi si že v domačem kraju ali kje drugje. Kdor pa noče pametno in modro živeti, marljivo delati ter se svojim zaslužkom varčno postopati, takemu pa sploh ni svetovati, ne pomagati; kakor si postelje, tako bode tudi spal. In ravno takih je največ, ki končno gredo v daljno Ameriko pustolovne sreče iskat.

Iz Ljutomera. (Kako bo z našimi vinogradi!) Trtna uš nam vničuje od dneva do dneva naše vinograde. Da jih zopet nadomestimo in trtni uši kljubujoče storimo, poprijeti se nam je prav pridno novih ameriških nasadov.

Nikakor pa še ni zadosti, saditi in cepiti amerikanca, temveč ga moramo skrbno obdelovati; to tembolj, ker potrebuje večje marljivosti.

V najnovejšem času priporočajo ključe le 30—35 cm. dolge. Nadalje priporočajo kopati le na eno motiko t. j. 8—10 cm. globoko. Kjer napravljajo tako kratke ključe, bo taka kop umestna.

V naših ljutomerskih gorica, kjer imamo tako debele plasti rodovitne zemlje, pa ne bi bil tako delo priporočljivo.

I. Ako bi napravljali take ključe, bi nam veliko redilnih snovi v spodnih plasteh ostalo neizkoriščenih; zakaj? če kopamo le na eno motiko, bomo zrahljali zemljo le pri vrhu, zrak ne bode mogel prodreti v spodnje plasti, in mineralne redilne snovi se ne bodo mogle razkrojiti ter trtam vžitne postati.

II. Vsaki vkoreninjeni ključ (bilfa) ima trojne korenine in sicer:

a) glavne ali kronine korenine; te se nahajajo na najspodnjem delu bilfe in segajo najgloblje v zemljo;

b) stranske korenine; te so nad kroninimi na gornjih kolencih;

c) tik površja na tistem kolencu, nahajajo se takojenovane rosne korenine, ker čutijo takorekoč vsako roso, ter zrastejo posebno močne in dolge. Ako te korenine na trsu pustiš imel boš prvo leto in mogoče še drugo, zelo močen les. Tretje leto pa, kadar boš kopal se ti bo trs za trsom podiral, in kmalu boš imel v svoji gorici velike redščine.

III. Zatoraj kadar boš kopal svojo gorico, daj rosne korenine gladko porezati. Pazi tudi, da ti kopači trsa ne bodo v nemar sukali sem in tje.

IV. Je plitvo kopati napačno pri nas zategadelj, ker naši vinogradniki imajo v svoji gorici tako rekoč tudi travnike, in ravno zategadelj če bomo tako ravnali si bomo uš še sami hitreje širili. Tako obdelovanje bo seveda ceneje, pa tudi dohodek bo zdatno manjši. V kratkem kaj več o tem. Tako obdelujejo svoje vinograde Dolenjci in Hrvati po nekod, jih pa zato 4.—5. okopujejo ter ne trpe plevela v svoji gorici.

Narodno-gospodarske novice.

Kmetijske zadrug.

III.

Delokrog kmetijskih zadrug bode jako obširen in zato bodo pa zadrug potrebovale izurjenih ljudi. Posebno sprva bode težko sposobnih ljudi najti, a pozneje bode pa že šlo. Posebno pri nas na slovenskem Štajerskem nam ni treba biti v strahu, ker so ljudje zlasti s svojim delovanjem pri posojilnicah se praktično privadili narodnega gospodarstva.

Tudi ne bodo vse zadrug vsega izvrševale, kar bode po zakonu jim dovoljeno. Ravnati se bode jim po krajevnih razmerah. Zadrug bode mogle napravljati žitnice in skladišča za kmetijske pridelke svojih združnikov. S tem se bode

doseglo, da kupcu ne bode treba od vasi do vasi hoditi popraševati, kdo da kaj prodaja, temveč bode kmetijske pridelke, ki so na prodaj, našel že v skladišču in ondi izvedel, po čim se prodajo. Kmetu ne bode treba hoditi blaga ponujati. V drugih krajih bode zopet umestnejše, da se blago ne bode spravilo v skladišče, temveč bode kmet le zadrugi naznanil, koliko in kakšnega blaga ima prodati in bode potem zadruga to sporočila kupcu. Posebno bode taka uredba ugajala trgovini z živino. Mesarju ne bode treba dosti popraševati, temveč bode takoj izvedel, kje se živina dobi. Na ta način mnogokrat ne bode treba živine tirati daleč na sejmove. Zadruga bode tudi lahko pismeno obveščala razne trgovce. V nekaterih krajih bode pa zadruga osnovala javne mesnice, v katerih bode živino pobijali in z mesom zakladali bližnje mesta. Na Krasu je malo drv in je težava s peko kruha. Ondu bode zadruga lahko poskrbela za javne pečnice, kjer se bode pekel kruh za celo vas ob gotovih časih. S tem se bode mnogo kuriva prihranilo. Posebno bode zadruga lahko stopila v zvezo z vojno upravo zastran zalaganja vojakov z žitom, drvami itd. Na ta način bode pridelke svojih članov dobro spravila v denar.

Poljedelski stroji in zboljšano poljedelsko orodje so velike važnosti za kmeta, a sedaj jih večkrat sam ne more napraviti. Tudi ga pri nakupovanju taci strojev in orodij kak agent oslepri. Zadruga bode lahko nakupovala take stroje in orodja zadrugnikom. Njej bode lažje poizvedeti za zanesljive prodajalce taci stvari. Tudi bode semtertja kupovala stroje za skupno porabo. Tako bode kupila mlatilnico, katero bode rabila vsa vas.

Posebno važen posel bode imela zadruga z iskanjem posojil za svoje združnike. Stopile bodo v tem oziru zadrug v zvezo z drugimi zadrugami in denarnimi zavodi. Pospesevale bodo snovanje posojilnic. Posebno bode zadrugi naloga, da bode gledala, da dobi kmetom, ki imajo dolgove, od katerih morajo plačevati visoke obresti in kateri ne morejo v kratkem povrniti, posojila, katerih bode nižje obrestovati, in katerih ne bode treba v kratkem vrniti, temveč se bode polagoma poplačevala, to je, amortizovala. Tako bode v teku let tak kmet brez dolga.

Zadrug bode pospeševale snovanje raznih društev v povzdigo kmetijstva, skrbele za razširjenje kmetijskega pouka. Sodelovale bodo pri zavarovanjih za življenje, slučaje bolezni, onemoglosti in starosti oseb, ki delajo pri kmetijstvu. Ravno tako bode pri zadrugi se oglašil, kdor potrebuje delavcev, ali kdor dela išče. Pri zadrugah se bodo sklepale pogodbe mej gospodarji in poljedelskimi delavci, razsojevali raznovrstni prepripi mej gospodarji in posli. Tudi bode naloga zadrug posredovati za pravno pomoč zadrugnikom.

Iz vsega povedanega je razvidno, da bode možje, ki bodo v odboru zadrug, in pa osebe, katere bodo morda zadrug najele za razne posle, morali biti izvedene v raznih stvareh, v kmetijstvu in trgovini. Če bode zadruga v pravih rokah, bode lahko jako mnogo koristila. Zadrug utegnejo postati za kmeta važnejše, nego so deželni zbori ali pa državni zbor.

Zadrug bode pod nadzorstvom političnih oblastev, v poslednji stopinji pa pod nadzorstvom poljedelskega ministerstva. Vlada bode smela v okrajne in deželne zadrug pošiljati po dva zastopnika. Ta dva zastopnika bode imela ravno tako pravico kot drugi odborniki. Vladni zastopnik bode tudi lahko predsednik. Ta določba je važna in utegne dobro vspevati, če se bode prav izvajala. Vladi je lažje dobiti sposobnih ljudi. Na drugi strani pa tudi ta določba lahko marsikaj pokvari. Če se bode v zadrug pošiljali kaki taki uradniki, bodisi tudi juristi, ki v kmetijstvu in praktičnem narodnem gospodarstvu nobenega pojma nimajo, ki bodo le gledali, da se izvršujejo razne postavne formalnosti in vsled svoje nesposobnosti ovirali vsako vspešno delovanje, pa zadrug ne bodo vspevale in kmetje bodo vanje takoj zgubili vsako zaupanje. Birokratizem marsikaj pokvari. Nadejati se hočemo, da se bode zakon tako izvajal, da bode kmetijstvu v korist.

Koledar.

Sobota (11.) Leon Vel., papež; Betina, devica. — Nedelja (12.) I. povelikonočna (bela), Julij, p. Saba, mučenec; (Božje glave). — Ponedeljek (13.) Hermenegild, mučenec; Justin, mučenec. — Torek (14.) Tiburcij, mučenec; Lambert, škof. — Sreda (15.) Anastazija, devica; Helena, kraljica. — Četrtek (16.) Turbije, škof; Kalist, mučenec. — Petek (17.) Anicet, mučenec; Rudolf, mučenec. — Mlad dne 13. ob 5. uri 28 min. jutraj.

Sejmi.

Dne 11. aprila v Dobjem in Poličanah (za svinje). Dne 13. aprila v Rogatu, Mariboru, Vojniku in St. Lenartu v Slov. gorica. Dne 14. aprila v Zdobah. Dne 15. aprila v Arvežu, pri Sv. Mohorju in v Imenem (za svinje). Dne 16. aprila pri Novi cerkvi, v Spielfeldu in na Bregu pri Ptuj (za svinje). Dne 17. aprila v Kapelah.

Loterijske številke.

Gradec 4. aprila 1896: 5, 2, 63, 77, 37
Dunaj " " 78, 90, 30, 49, 67

Jajca za valjenje

od posebno plemenitih kur, kakor
od pegatk eno po 15 kr.
" pravih štajerskih kur eno po 15 "
" Haudon eno po 20 "
" Plymouth Roks eno po 20 "
" domačih fazanov eno po 30 "
" Dorking eno po 30 "
" Kokinkina rumene eno po 30 "
" Brahma eno po 30 "
in kanarčke prav dobre pevce, prodaja Ivan Kranjc v St. Ilju p. Velenje. — Manj ko 10 jajec se ne odpošlje. Kdor jih več naroči, dobi ceneje. (83) 6—1

Nova prodajalnica

zelo pripravna za trgovca, pri kateri je stanovanje s kuhinjo in kletjo, na meji mesta Celje, ob glavni državni cesti; v bližini so tri tovarne in vojašnica, se takoj odda. — Več pove Anton Nasko v Celji. (82) 3—1

Hranilnica in posojilnica v Ptuj

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

BILANCA.

		avstr. velj.				avstr. velj.	
		gld.	kr.			gld.	kr.
Aktiva:				Pasiva:			
1	Hiša vl. št. 346 Ptuj	gl. 49005—		1	Glavni deleži od 4174 zadrugnikov	gl. 2000—	
2	Inventar te hiše	3200—	52205	2	Uprav. deleži od 4174 zadrugnikov	50547—	52547
3	Hiša vl. št. 52 Ptuj		7250	3	Hran. vloge s kapital. obresti vred od 1731 vložnikov		724709 54
4	Inventar v pisarnici		211 06	4	Za l. 1896 predplačane obresti		7688 60
5	Posojila 4161 zadrugnikom		728091 51	5	Splošni rezervni fond gl. 1309385		
6	Zaostale obresti od posojil		6938 83	6	Spec. rez. fond za slučajne zgube	49680 72	
7	Naloženi denar v hranilnicah	gl. 5079205			in ker se je dal ostanek čist. dobička v znesku vsled sklepa današnj. obč. zbora k pos. rez. fondu, znašata oba rezervna fonda skup	68500—	
8	Nevzdig. obresti od tega	459 11	51251 16	7	Penzijski fond za uradnike		2184 05
9	V poštni hranilnici		590 65	8	Čisti dobiček leta 1895		7843 12
10	Menice in tiskovine		131 77				
11	Na preplačanem davku		98 99				
12	Prehodni zneski		3000 —				
13	Gotovina v blagajni dne 31. dec. 1895		7977 91				

Naznanilo.

Krajni šolski svet Turje naznanja, da se bode dne 8. aprila 1896. ob 9. uri dopoldne vršila

minuendo dražba

nove šolske stavbe, proračunjene na 5200 gld. in sicer na mestu stavbe v Turji (občina sv. Krištof, fara Dol.) Proračun, načrt in zahteve leže pri načelniku na ogled. Turje (pošta Dol) 23. marca 1896.

(74) 2-2

Jernej Orožen,
načelnik.

Razpis.

Za zdravniško okrožje Slatina, obstoječe iz občin Slatina, Sent. Mohor, Brestovec, Sv. Katarina, Plat, Spod. Sečivo, Sv. Trojica, Nimno, Rankovec, Tokačevo. in Kostivnica v obsegu 59 klm. in 6871 prebivalci se razpisuje služba zdravnika. — Nagrada 1071 gld. 56 kr. — Mrtvaški oglednik je posebej. — Lekarno lahko vodi od 1. okt. do 1. maja. Med kopališko sezono je odprta deželna lekarna. — Prošnje do 15. aprila t. l. na okrožno zdravniški odbor na Slatini. — Položiti je dokaze zahtevane v § 15 dež. zakona, z dne 23. junija 1893. l. priobčenega v dež. zakoniku št. 35. (63) 3-3

1. Avstrijsko državljanstvo.
2. Dokaz sposobnosti in dovoljenja izvrševati zdravniški poklic.
3. Spričevalo zadržanja.
4. Znanje slovenskega in nemškega jezika.

Hiša na prodaj.

Hiša v sredi trga Žalec je na prodaj. Hiša je jedn nadstropna s štirimi sobami, kuhinja, klet in shramba. Poleg malo **gospodarsko poslopje** in pa **lepi vrt**. Vse v dobrem stanu. — **Cena 5200 gld.** — Več pove (76) 3-2

Fridolin Skaza v Žalci.

Preselitev obrta.

Podpisani uljudno naznanjam vel. čast. duhovščini in drugim naročnikom, da sem se z mojim obrtom preselil iz Celja na moje posestvo na

Ostrožno št. 20 pri Celji.

Priporočam se pri tej priliki za naročitev vsakovrstnih pozlatarskih del, prenovljenje oltarjav, podob, okvirov in grobnih spomenikov vse dobro in po najnižjih cenah. Napravim tudi nove oltarje, tabernakelne, prižnice v vsakem zahtevanem slogu. Pismena naročila naj se blagovolijo pošiljati pod naslovom (77) 3-2

Franc Hrašovic,
posestnik in pozlatar, Ostrožno št. 20 pošta Celje.

MUSIK.

„Sokolska koračnica“ za glasovir 30 kr. po pošti 32 kr.
za citre 40 „ „ „ 42 „
„Mrak“, slov. pesmi za glasovir 30 „ „ „ 32 „
„Pesni venec“ potpourri slov. pesem za glasovir 90 kr.
„Milica“, polka franc. za glasovir 20 „ „ „ 20 „
„Naprej zastave Slave“, Quartet 20 „ „ „ 20 „
„Planinska rožica“, čveterospev 20 „ „ „ 20 „
Nedved „Domu in ljubezni“ za moški zbor in tenor solo 40 kr. po pošti 63 kr. (60) 3-3

J. Giontini v Ljubljani.

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsaki dan za zobobolne od 8—12. ure dopoldne in od 2—5. popoldne (18) 12-4

v lastni hiši

vrtne ulice (Gartengasse) št. 9 v Celji.

Ustavlja umetne zobe in zobovje z zlato, kavčuk ali platino podlago in plumbira z zlato itd. podlago po ameriškem sistemu brez vsakih bolečin in garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim ali graškim delom. Zobovje ne ovira čisto nič žvečenja ali govorjenja.

„THE GRESHAM“

zavarovalna družba za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijsko:

Dunaj, I., Giselstrasse 1, v družbeni hiši.

Filijala za Ogersko:

Budimpešta, Franca-Jozefa trg 5 in 6, v družbeni hiši.

Aktiva družbe dne 31. dec. 1894 k. 138,416.475—
Letni zavarovalni dohodki z obrestmi do 31. decembra 1894 „ 25,319.668—
Izplačanja za zavarovanje, za rente in odkupe i. dr. odkar posluje družba (1848) „ 304,342.593—
Med letom 1894 je bilo od družbe izdanih 9233 polic v znesku „ 78,736.000—

Prospekti in cene, po katerih se ravna družba pri izdavanju polic in prijavi obrazci dobe se brezplačno pri generalni agenturi v Ljubljani, Tržaška cesta 3 pri GVIDONU ZESCHKO-tu. (155) 12-9

Naturno figovo žganje, dvakrat kuhano 50% močno liter a 50 kr. prodaja **Franc Pustotnik**, posestnik v Blagovici, pošta Lukovica (Kranjsko.) Vzorec se pošilja franco. (56) 10-6

(34) 25-8 **Ozira vreden zaslužek** posebne vrste in dolgotrajnosti ponudi se v vsaki fari razumljivim, krepostnim in spoštovanim osebam. — Pismena vprašanja pod „9.132“, Gradec, poste restante.

Milan Hočevar

trgovina špecerijskega blaga

v Celji, Glavni trg št. 10

nasproti farne cerkve

Priporoča

častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svoje blago, zagotav. ljajoč dobre in cene postrežbe.

LEOP. SCHARNER

marelar

Ungarthorgasse — VPTUJI — Ungarthorgasse

Priporoča svojo veliko zalogo

dežnikov in solčnikov

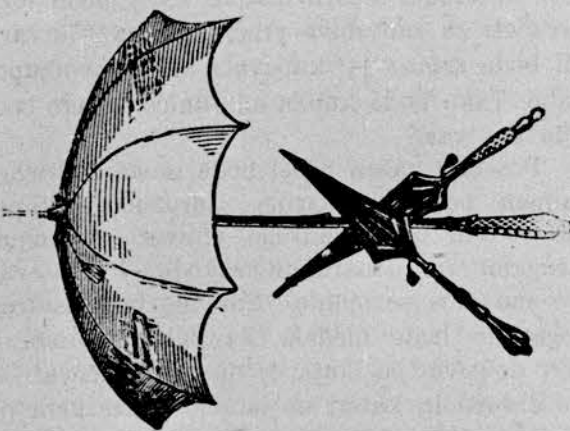
najlepše izpeljave po zelo znižanih cenah.

Dežnike na debelo prodajam po fabriških cenah.

Prezgamem vse poprave, kakor tudi preoblečenje

bodisi dežnikov ali solčnikov.

— Svoji k svojim! —

Otročja obleka od 1-50 — 7 gld.

Prva in največja spodnježatarska

zaloga oblek

JOSIP HOČEVAR-ja

v Celji, Graška cesta (Grazerstr.) 19

priporoča svojo veliko zalogo

nepremočljivih plaščev = havelok

raznih barv in velikosti.

Oblek za gospode, dečke in otroke

vsake velikosti in kroja, po le mogoče

— nizki cen. —

Velik izbor vseh drugih delov oblek.

Obleko za gospode po meri naredim v teku treh dni iz najbolj priznanega angleškega, francoskega in brnskega blaga, katerega slednjega imam vedno uzorce v zalogi po najnovejšem modnem kroju solidno in po nizki cen.

Na željo pošiljam uzorce franco. Strojene obleke, če se ne dopadejo rad brez ugovora zamenim. (49)

Plašči = havelok od 7—14 gld.

po najnižje cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pol jamstvom in na poskušnja

IG. HELLER, DUNAJ

24 Praterstrasse Nr. 48

Bugeto ilustrovani 182 sliki obseva v nemškem jeziku na zabijanje takoj zastavljeno

Preprodajati se lahko

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, ako se naroča

— po pošti. —

— Za prsa: —

Zeliščni ali prsni sirop za odraslene in otroke; raztvaja sliz in lajša bolečine, n. pr. pri kašlju. — Steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr. (143) 10-10

— Za trganje: —

Protinski cvet (Gichtgeist) lajša in preganja bolečine v križu, nogah in rokah. — Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Ubal pl. Trnkoczy

lekar zraven rotovža v Ljubljani.

Najizbornejše in najcenejše

členkaste travniške brane

izdeluje in iz zaloge prodaja poleg drugih kmetijskih strojev

JOS. LORBER

v Žalecu pri Celju

Cena jednouprežni brani 26 gld. dvouprežni 32 gld.

Te brane se niso obnesle samo na travnikih z najboljšim uspehom, ampak tudi na polji pri pomladanski in jesenski setvi za poravnavo brazd in umetnih gnojih, kakor tudi še posebno za zrahljanje po zimski mokrotni ali po plohah nastale površne skorje, kar priča polno priznanjskih pisem.

Dalje proizvaja vse v livarsko in strojno stroko spadajoče predmete za žage, mline in druge obrtniške namene, kakor: Zobna kolesa (vsake vrste), železna vretena, logarje, kolobarje za jermena, zamašnjake (Schwungräder), sploh vse sestavne dele za stroje; potem ramsne vlitke plošče, kotle, uteže, (tudi za ure), roste, itd. itd.

Cene so nizke, delo pošteno, postrežba prijazna in točna.

Staro lito železo se kupuje in po dobrih cenah plača.

FRANC ČUDEN

Ljubljana, Mestni trg 25.

Največja zaloga vsakovrstnih srebrnih in zlatih žepnih ter stenskih ur.

Vedno lepa izbira

najnovejših srebrnih in zlatih verižic,

kakor tudi druge srebrnine in zlatine.

Popravila izvršujejo se natančno in točno. Za dobro in solidno delo se jamči.

Cenike razpošiljam na zahtevanje brezplačno.

Glavno zastopstvo za Kranjsko

svetovno znane tovarne „Stiria-koles“ tvrdke Iv. Puch & drg. v Gradcu, tovarne „Premier-biciklov“ in več drugih glasovitih tovarn.

Mehanična delavnica

tovarne Iv. Pucha, Poljanska cesta 31 v moji hiši. Popravila naj blagovolijo gospodje kolesarji takoj poslati, ker pozneje je več dela in bi se ne moglo takoj postreči.

Ceniki so vedno na razpolaganje.

— Cena letos jako znižana. —